

**SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI
MIEJSKO - GMINNEGO
OŚRODKA POMOCY
SPOŁECZNEJ
W USTRZYKACH DOLNYCH
ZA ROK 2023**

„Człowiek jest wielki nie przez to co posiada, lecz przez to, kim jest i nie przez to, co ma, lecz przez to, czym dzieli się z innymi”

Jan Paweł II

Spis treści

1. ZAKRES DZIAŁANIA OŚRODKA	4
2. STRUKTURA ORGANIZACYJNA I KADROWA OŚRODKA	6
3. REALIZACJA BUDŻETU.....	10
4. REALIZACJA ZADAŃ	16
4.1. POMOC SPOŁECZNA	16
4.1.1. PRACA SOCJALNA	19
4.1.2. ZASIŁKI I POMOC W NATURZE	20
4.1.3. PROGRAM WIELOLETNI „POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU”	22
4.1.4. DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ	25
4.1.5. USŁUGI OPIEKUŃCZE	26
4.1.6. WYNAGRODZENIE DLA OPIEKUNÓW PRAWNYCH	27
4.1.7. ZESPÓŁ DO SPRAW ASYSTY RODZINNEJ	28
4.1.8. PONOSZENIE WYDATKÓW ZA POBYT DZIECI W PIECZY ZASTĘPCZEJ	29
4.1.9. ASYSTENT RODZINY.....	30
4.1.10. POMOC DLA OBYWATELI UKRAINY.....	31
4.2. ŚWIADCZENIA RODZINNE	32
4.2.1. USTAW ZA ŻYCIEM	34
4.3. FUNDUSZ ALIMENTACYJNY	35
4.4. POMOC PAŃSTWA W WYCHOWANIU DZIECI 500 PLUS	41
4.5. POMOC MATERIALNA DLA UCZNIA	41
4.6. REALIZACJA INNYCH ZADAŃ.....	42
4.6.1. POMOC ŻYWNOŚCIOWA W RAMACH PROGRAMU FEAD.....	42
4.6.2. PROGRAM „ASYSTENT OSOBISTY OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ”	44
4.6.3. PROGRAM „KORPUS WSPARCIA SENIORÓW NA ROK 2023”	45
4.6.4. PROGRAM DZIAŁAŃ NA RZECZ SENIORÓW NA LATA 2018-2025	46
„Gmina Ustrzyki Dolne Seniorom”.....	46
4.6.5. REALIZACJA LOKALNYCH PROGRAMÓW Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ.....	48
4.6.7. WYPOCZYNEK LETNI DLA DZIECI Z TERENU GMINY USTRZYKI DOLNE	49
4.6.8. USTRZYCKA KARTA DUŻEJ RODZINY	49
4.6.9. OGÓLNOPOLSKA KARTA DUŻEJ RODZINY	51
4.6.10. OŚRODEK WSPARCIA – DZIENNY DOM „SENIOR+”	54
4.6.11. DZIENNY DOM POMOCY „AKADEMIA BIESZCZADZKIEGO SENIORA”	64
4.6.12. WYDAWANIE ZAŚWIADCZEŃ DO PROGRAMU „CZYSTE POWIETRZE”	74

5.WNIOSKI KOŃCOWE I POTRZEBY W ZAKRESIE DZIAŁANIA OŚRODKA76

1. ZAKRES DZIAŁANIA OŚRODKA ¹

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu wspieranie osób i rodzin w przewyżnianiu trudnych sytuacji życiowych, z którymi nie są w stanie sobie poradzić, wykorzystując własne możliwości i uprawnienia. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w godnych warunkach. Pozwala także zapobiegać trudnym sytuacjom życiowym, wspierając ich przy usamodzielnieniu się oraz integracji ze środowiskiem. Zadania pomocy społecznej są realizowane przez samorząd terytorialny na poziomie gmin, powiatów i województwa, a także przez administrację rządową, zlecającą najczęściej ich wykonywanie odpowiednim szczeblom samorządu terytorialnego. Zatem zadania pomocy społecznej podzielone są na zadania własne (finansowane z budżetów lokalnych) i zadania zlecone (finansowane przez budżet państwa, wojewodów, samorządy wojewódzkie oraz ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego).

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ustrzykach Dolnych jest samodzielną jednostką organizacyjną Gminy, działającą w formie jednostki budżetowej. Został powołany do życia z dniem 1 maja 1990 roku zarządzeniem Naczelnika Miasta i Gminy Ustrzyki Dolne z dnia 30 kwietnia 1990 r. Podstawowym dokumentem regulującym funkcjonowanie Ośrodka jest Statut nadany Uchwałą Nr XXVI/343/16 Rady Miejskiej w Ustrzykach Dolnych z dnia 29 listopada 2016 r. w sprawie uchwalenia Statutu Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ustrzykach Dolnych zmieniony Uchwałą nr XVII/230/19 z dnia 2 grudnia 2019 r.

W grudniu 2019 r. utworzono dwie jednostki organizacyjne pomocy społecznej, które zostały włączone w struktury organizacyjne MGOPS - ośrodek wsparcia - Dzienny Dom „Senior+” oraz Dzienny Dom Pomocy „Akademia Bieszczadzkiego Seniora”.

Ośrodek realizuje zadania własne gminy z zakresu pomocy społecznej, o których mowa w art. 17 ustawy o pomocy społecznej oraz zadania zlecone gminie z zakresu

¹ Opracowała: Magdalena Sywyk

administracji rządowej, o których mowa w art. 18 w/w ustawy. Realizowane zadania powierzone są między innymi na podstawie uchwał Rady Miejskiej i zarządzeń Burmistrza Ustrzyk Dolnych, w szczególności z zakresu:

1. pomocy społecznej zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Ośrodek Pomocy Społecznej wykonuje zadania z zakresu pomocy społecznej w gminie z uwzględnieniem podziału na typ zadań:
 - a) zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym;
 - b) zadania własne gminy;
 - c) zadania zlecone z zakresu administracji rządowej;
2. świadczeń rodzinnych, które są wykonywane jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej zgodnie z ustawą z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych;
3. świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego, które są wykonywane jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej zgodnie z ustawą z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;
4. świadczeń realizowanych w ramach ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci;
5. przeciwdziałania przemocy w rodzinie zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Zadania w tym zakresie są realizowane w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Ustrzyki Dolne na lata 2022 - 2025. Program przyjęty został Uchwałą Nr XLIX/649/22 Rady Miejskiej w Ustrzykach Dolnych z dnia 19 stycznia 2022 r.;
6. wsparcia rodziny zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
7. pomocy materialnej dla uczniów realizowanej na podstawie ustawy o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r.;
8. potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
9. wspierania kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” ustawa z dnia 4 listopada 2016 r.;
10. Karty Dużej Rodziny.

11. Pomocy dla obywateli Ukrainy na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

2. STRUKTURA ORGANIZACYJNA I KADROWA OŚRODKA²

Podstawowa struktura zatrudnienia w Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Ustrzykach Dolnych w roku 2023 wynikała z konieczności zapewnienia prawidłowej realizacji zadań oraz odpowiedniej jakości realizacji tych zadań.

Na koniec 2023 r. w Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Ustrzykach Dolnych zatrudnionych było łącznie **30** osób (w tym **2** osoby w niepełnym wymiarze czasu pracy).

W 2023 roku poza pracownikami zatrudnionymi w ramach podstawowej struktury Ośrodka zatrudnione były również osoby na umowy cywilno - prawne m.in. obsługa prawna, pielęgniarka, rehabilitantka, dietetyczka oraz psycholog w ośrodkach wsparcia Dziennym Domu „Senior+” oraz Dziennym Domu Pomocy „Akademia Bieszczadzkiego Seniora” , asystenci osoby niepełnosprawnej w ramach realizacji programu „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej –edycja 2023”.

Liczba pracowników zatrudnionych w MGOPS na koniec roku 2023.

Lp.	Stanowisko	Liczba etatów
1.	dyrektor	1 etat
2.	zastępca dyrektora	1 etat
3.	główny księgowy	1 etat
4.	pracownicy socjalni	8 etatów
5.	asystent rodziny	1 etat
6.	obsługa administracyjna	2 etaty
7.	obsługa administracyjna księgowość	1 osoba -1/2 etatu, 2 osoby-1 etat

² Opracowała: Magdalena Sywyk

8.	obsługa świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym (stypendia i dodatek szkolny):	1 etat
9.	obsługa świadczeń rodzinnych	2 etaty
10.	obsługa świadczeń wychowawczych/ wydawanie zaświadczeń do Programu „Czyste powietrze”	1 etat
11.	obsługa funduszu alimentacyjnego	1 etat
12.	sprzątaczką	1/2 etatu

**Liczba pracowników zatrudnionych w ośrodku wsparcia –
Dziennym Domu „Senior+” na koniec roku 2023.**

Lp.	Stanowisko	Liczba etatów
1.	kierownik	1 etat
2.	opiekun osoby starszej	1 etat
3.	instruktor ds. kulturalno – oświatowych	1 etat

**Liczba pracowników zatrudnionych w ośrodku wsparcia –
Dziennym Domu Pomocy „Akademia Bieszczadzkiego Seniora”
na koniec roku 2023.**

Lp.	Stanowisko	Liczba etatów
1.	kierownik	1 etat
2.	opiekun osoby starszej	2 etaty
3.	terapeuta zajęciowy	1 etat

W roku 2023 pracownicy Ośrodka uczestniczyli w **37** szkoleniach mających na celu podnoszenia kwalifikacji zawodowych, które były prowadzone przeważnie on - line tj.:

- „Zamówienia publiczne w pomocy społecznej”,
- „Najnowsze zmiany w prawie pracy”,
- „Zmiana ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, Niebieska Karta”,
- „Niedożywienie i głód w Polsce”,
- „Jak przygotować Ośrodek do doręczania korespondencji za pomocą PURDE PUH/ nowe obowiązki od 10 grudnia 2023 r.”,
- „Metody i techniki pracy socjalnej”,
- „Rachunkowość jednostek pomocy społecznej w praktyce. Najczęstsze błędy i nieprawidłowości”,
- „Praca z osobami z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzinami”,
- „Rachunkowość budżetowa jednostek samorządu terytorialnego”,
- „Klasyfikacja budżetowa w roku 2023 z uwzględnieniem aktualnych problemów”,
- „Polityka rachunkowości – zasady rachunkowości 2023 r. wg aktualnych przepisów”,
- „Prawo pracy w Ośrodku Pomocy Społecznej – rewolucyjne zmiany w 2023 r.”,
- „Procedura zabezpieczenia dziecka – rola i uprawnienia OPS”,
- „Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie – rewolucyjne zmiany”,
- „Nowelizacja specustawy ukraińskiej – styczeń 2023 r.”
- „OPS a osoby chore psychicznie. Jak rozpoznać i sprawnie zdiagnozować chorobę psychiczną?”,
- „Szkolenie z zakresu zarządzania i organizacji usług społecznych – CUS”,
- „Doręczenia elektroniczne w pomocy społecznej”,
- „Dostosowanie dokumentów dla osób z zaburzeniami intelektualnymi”,
- „Dokumenty pracownicze od A do Z po zmianach Kodeksu pracy w 2023 r.”,
- „Szkolenie kompetencyjne CUS z zakresu zarządzania i organizacji usług społecznych”,
- „Stypendia i zasiłki szkolne w roku szkolnym 2023/2024”
- „Świadczenie wspierające a świadczenie pielęgnacyjne”,

- „Procedura Niebieskiej Karty”,
- „Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych 2023 r.”,
- „ABC Fundusz Alimentacyjnego”,
- „Program Opieka Wytchnieniowa edycja 2024”,
- „Jak stworzyć dobry regulamin pracy w OPS w 2023 r.”,
- „Świadczenia rodzinne w świetle ustawy o świadczeniu wspierającym”.

Ze szkoleń skorzystało **23** pracowników Ośrodka.

W okresie od października 2023 r. do grudnia 2023 r. pracownicy socjalni MGOPS mogli skorzystać z bezpłatnej superwizji dzięki udziałowi w projekcie realizowanym przez Uczelnię Korczaka w Warszawie „Nowe specjalności II stopnia specjalizacji w zawodzie pracownik socjalny odpowiedzią na nowe wyzwania”. Pracownicy socjalni skorzystali z superwizji grupowych i indywidualnych. Z w/w wsparcia skorzystali wszyscy pracownicy socjalni.

Superwizja pracy socjalnej polega na ustawicznym rozwoju zawodowym pracowników socjalnych, służącym utrzymaniu wysokiego poziomu świadczonych usług, zachowaniu i wzmacnianiu kompetencji zawodowych, udzielaniu wsparcia, poszukiwaniu źródeł trudności w pracy możliwości ich pokonywania.

3. REALIZACJA BUDŻETU³

Zadania realizowane przez Ośrodek w **2023** r. po stronie wydatków stanowiły kwotę **14.266.862,96 zł.**

Szczegółowa informacja dot. realizacji budżetu z wyszczególnieniem najważniejszych kategorii wydatków w poniższych tabelach.

Wyszczególnienie		Kwota
Pomoc społeczna		
Koszty utrzymania Ośrodka Pomocy Społecznej		1.754.731,53 zł
Wydatki w ramach kategorii	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	12.818,26 zł
	Wynagrodzenia osobowe pracowników	1.230.152,90 zł
	Dodatkowe wynagrodzenia roczne pracowników	81.694,01 zł
	Wynagrodzenia bezosobowe (umowy zlecenia)	9.600,00 zł
	Składki FUS I FP od wynagrodzeń i umów zleceń	242.638,57 zł
	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	6.018,82 zł
	Zakup materiałów i wyposażenia	17.792,02 zł
	Zakup paliwa do samochodu służbowego	4.416,56 zł
	Zakup energii elektrycznej, centralne ogrzewanie, zużycie wody	38.233,21 zł
	Opłaty telefon i Internet	4.544,82 zł
	Podróże służbowe i szkolenia pracowników	16.354,56 zł
	Pozostałe wydatki (m.in. opłaty różne, zakup usług pozostałych, remontowych)	56.849,20 zł
Odpisy na ZFŚS	33.618,60 zł	
Wyplata świadczeń z pomocy społecznej		2.393.399,60 zł

³ Opracowała: Dorota Czuryło

Wydatki w ramach kategorii	Opłacenie pobytu w DPS	1.112.198,56 zł
	Składki FUZ (zadania własne) składki dot. podopieczni	20.259,78 zł
	Składki FUZ (zadanie zlecone) składki dot. podopieczni	158.967,66 zł
	Wypłata zasiłków celowych (w tym: opłaty za schronienie dla bezdomnych)	46.401,10 zł
	Wypłata zasiłków okresowych	197.342,36 zł
	Wypłata zasiłków stałych	254.322,39 zł
	Realizacja programu „Posiłek w szkole i w domu” (środki własne)	147.168,00 zł
	Realizacja programu „Posiłek w szkole i w domu” (dotacja)	343.000,00 zł
	Wsparcie rodzin (piecza zastępcza)	92.755,93 zł
	Wynagrodzenia opiekunów prawnych (dotacja)	19.183,82 zł
	Wynagrodzenia kuratorów (środki własne)	1.800,00 zł
Koszty funkcjonowania: Zespoły Interdyscyplinarne		9.193,43 zł
Wydatki w ramach kategorii	Zakup materiałów i artykułów	1.346,04 zł
	Zakup usług pozostałych	2.028,60 zł
	Opłaty telefon	454,44 zł
	Szkolenia pracowników	5.364,35 zł
Koszty funkcjonowania: Wspieranie rodziny (Asystent Rodziny)		72.431,97 zł
Wydatki w ramach kategorii	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	621,40 zł
	Wynagrodzenia osobowe pracownika	52.568,40 zł
	Dodatkowe wynagrodzenia roczne pracownika	2.542,57 zł
	Składki FUS i FP od wynagrodzeń	10.715,08 zł
	Odpisy na ZFŚS	1.514,27 zł
	Podróże służbowe i szkolenia pracownika	2.845,63 zł
	Zakup materiałów i wyposażenia	766,95 zł

	Pozostałe wydatki (m.in. opłaty, zakup usług - poczta)	433,35 zł
	Opłaty telefon	424,32 zł
Świadczenia rodzinne		
Koszty wypłaty świadczeń rodzinnych i obsługi zadania		8.512.383,88 zł
Wydatki w ramach kategorii	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	2.942,58 zł
	Wynagrodzenia osobowe pracowników	207.218,31 zł
	Dodatkowe wynagrodzenia roczne pracowników	11.392,67 zł
	Składki FUS I FP od wynagrodzeń	36.574,86 zł
	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	245,52 zł
	Zakup materiałów i wyposażenia	5.023,93 zł
	Zakup energii elektrycznej, centralne ogrzewanie, zużycie wody	12.744,38 zł
	Opłaty telefon i Internet	1.634,65 zł
	Odpisy na ZFŚS	5.365,97 zł
	Podróże służbowe i szkolenia pracownika	858,00 zł
	Pozostałe wydatki (m.in. opłaty, zakup usług)	35.736,36 zł
	Wypłacone świadczenia rodzinne	7.022.539,70 zł
	Wypłacone świadczenia z funduszu alimentacyjnego	457.785,40 zł
	Składki KRUS (od podopiecznych)	34.952,00 zł
	Składki FUS (od pobieranych świadczeń za podopiecznych)	677.369,55 zł
Koszty wypłaty świadczeń rodzicielskich i obsługi zadania		333.538,00zł
Wydatki w ramach kategorii	Wypłacone świadczenia rodzicielskie	332.818,00 zł
	Wynagrodzenia osobowe pracowników	484,80 zł
	Zakup usług pozostałych	235,20 zł
Świadczenia Wychowawcze 500 PLUS		
Koszty wypłaty świadczeń wychowawczych i obsługi zadania (500+)*		34.993,76zł

Wydatki w ramach kategorii	Świadczenia społeczne – Świadczenia wychowawcze 500+	32.993,76 zł
	Wynagrodzenia osobowe pracowników	1.253,00 zł
	Składki FUS I FP od wynagrodzeń	247,00 zł
	Zakup materiałów i wyposażenia	400,00 zł
	Pozostałe wydatki (m.in. opłaty różne, zakup usług pozostałych)	100,00 zł
Program Karta Dużej Rodziny		
Koszty funkcjonowania i obsługi zadania Karta Dużej Rodziny		4.146,00 zł
Wydatki w ramach kategorii	Wynagrodzenia osobowe pracowników	3.311,75 zł
	Składki FUS i FP	651,25 zł
	Zakup materiałów i wyposażenia	183,00 zł
Ochrona zdrowia – wydawanie decyzji dot. potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych		
Koszty funkcjonowania i obsługi zadania		780,00 zł
Wydatki w ramach kategorii	Zakup materiałów i artykułów (koszty wyd. decyzji) (dotacja)	40,80 zł
	Zakup usług pozostałych (koszty wyd. decyzji) (dotacja)	739,20 zł
Korpus Wsparcia Seniorów		
Koszty realizacji i obsługi zadania		29.316,66 zł
	Wynagrodzenia osobowe pracowników	1.592,00 zł
	Składki FUS i FP	313,14 zł
	Zakup materiałów i wyposażenia	21.168,00 zł
	Pozostałe wydatki (m.in. opłaty, zakup usług)	6.237,52 zł
	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	6,00 zł
Ośrodek Wsparcia - Dzienny Dom „Senior +”		
Koszty funkcjonowania Dziennego Domu „Senior +”		328.687,93 zł
Wydatki	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	633,58 zł

w ramach kategorii	Wynagrodzenia osobowe pracowników	173.338,59 zł
	Dodatkowe wynagrodzenia roczne pracowników	8.831,11 zł
	Wynagrodzenia bezosobowe (umowy zlecenia)	1.200,00 zł
	Składki FUS I FP od wynagrodzeń i umów zleceń	32.549,00 zł
	Zakup materiałów i wyposażenia	18.573,39 zł
	Zakup środków żywności	4.607,04 zł
	Pozostałe wydatki (m.in. opłaty różne, zakup usług pozostałych)	68.964,65 zł
	Zakup energii elektrycznej, centralne ogrzewanie, zużycie wody	13.542,17 zł
	Opłaty telefon i Internet	784,32 zł
	Odpisy na ZFŚS	5.664,08 zł
	Szkolenia pracowników	0,00 zł
OŚRODEK WSPARCIA - DZIENNY DOM POMOCY „AKADEMIA BIESZCZADZKIEGO SENIORA”		
Koszty działalności Dziennego Domu Pomocy „Akademia Bieszczadzkiego Seniora”		576.155,72 zł
Wydatki w ramach kategorii	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	831,44 zł
	Wynagrodzenia osobowe pracowników	231.419,76 zł
	Dodatkowe wynagrodzenia roczne pracowników	16.577,41 zł
	Wynagrodzenia bezosobowe (umowy zlecenie)	0,00 zł
	Składki FUS I FP od wynagrodzeń i umów zleceń	47.471,46 zł
	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	12,52 zł
	Zakup materiałów i wyposażenia	20.280,16 zł
	Zakup środków żywności	5.133,03 zł
	Pozostałe wydatki (m.in. opłaty różne, zakup usług pozostałych)	230.372,80 zł

	Zakup energii elektrycznej, centralne ogrzewanie, zużycie wody	15.309,03 zł
	Opłaty telefon i Internet	810,12 zł
	Odpisy na ZFŚS	7.452,73 zł
	Podróże służbowe	485,26 zł
Stypendia		
Koszty realizacji zadań stypendia		157.416,66 zł
Wydatki w ramach kategorii	Świadczenie społeczne (stypendia dla uczniów-dotacja)	125.933,33 zł
	Świadczenia społeczne (stypendia dla uczniów-wkład własny)	31.483,33 zł
FUNDUSZ POMOCY		
Koszty realizacji zadań z Funduszu Pomocy na rzecz pomocy Ukrainie		59.687,82 zł
Wydatki w ramach kategorii	Świadczenie społeczne (FP – stypendia)	4.464,00 zł
	Świadczenia społeczne (FP – posiłki)	6.603,40 zł
	Świadczenia społeczne (FP – jednorazowe świadczenie pieniężne 300 zł)	3.000,00 zł
	Świadczenia społeczne (FP – świadczenia rodzinne)	44.172,34 zł
	Wynagrodzenia i uposażenia wypłacane w związku z pomocą obywatelom Ukrainy	792,00 zł
	Składki i inne pochodne od wynagrodzeń pracowników wypłacanych w związku z pomocą obywatelom Ukrainy	146,08 zł
	Zakup towarów w związku z pomocą obywatelom Ukrainy	510,00 zł

Środki pozabudżetowe Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej - edycja 2023

Koszty realizacji zadania z Programu „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej” – edycja 2023		654.873,56 zł
Wydutki w ramach kategorii	Wynagrodzenie asystentów	623.988,13 zł
	Koszt zakupu środków ochrony osobistej	0,00 zł
	Koszt zakupu ubezpieczenia OC lub NNW	1.506,00 zł
	Koszty dojazdu własnym środkiem transportu oraz zakup biletów wstępu na wydarzenia kulturalne, sportowe, rozrywkowe lub społeczne dla asystenta towarzyszącego uczestnikowi Programu	16.538,78 zł
	Koszty obsługi	12.840,65 zł

4. REALIZACJA ZADAŃ

4.1. POMOC SPOŁECZNA⁴

Świadczeń z pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom, w szczególności z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

⁴ Opracowała: Katarzyna Ogrodzka

Powody przyznania pomocy*

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	135	342
Sieroctwo	0	0
Bezdomność	8	8
Potrzeba ochrony macierzyństwa w tym: wielodzietność	49 37	236 199
Bezrobocie	153	471
Niepełnosprawność	89	166
Długotrwała lub ciężka choroba	144	309
Bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego- ogółem	39	118
W tym rodziny niepełne	14	43
Rodziny wielodzietne	5	29
Przemoc domowa	3	10
Alkoholizm	12	20
Narkomania	2	4
Trudności przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	4	8
Zdarzenie losowe	2	5
Sytuacja kryzysowa	3	10

* zgodnie ze sprawozdaniem rocznym z udzielonych świadczeń pomocy społecznej – pieniężnych, w naturze i usługach MRiPS-03 – dział 3.

Typy rodzin objętych pomocą*

* zgodnie ze sprawozdaniem rocznym z udzielonych świadczeń pomocy społecznej – pieniężnych, w naturze i usługach MRiPS-03 – dział 4.

Wyszczególnienie		Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
RODZINY OGÓŁEM		325	798
o liczbie osób:	1	146	
	2	46	90
	3	46	141
	4	39	156
	5	31	170
	6 i więcej	17	105
W tym (z wiersza 1) rodziny z dziećmi ogółem		125	520
o liczbie dzieci:	1	44	
	2	41	188
	3	32	156
	4	5	35
	5	2	15
	6	0	8
	7 i więcej	1	9
RODZINY NIEPEŁNE OGÓŁEM		41	131
o liczbie dzieci:	1	16	
	2	15	75
	3	8	33
	4 i więcej	2	17
RODZINY EMERYTÓW I RENCISTÓW		75	130
o liczbie osób:	1	43	
	2	19	42
	3	8	24
	4 i więcej	5	34

W 2023 roku do Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ustrzykach Dolnych wpłynęło **1 193** wniosków o udzielenie pomocy.

W okresie sprawozdawczym wydano **1 657** decyzji administracyjnych. Pracownicy socjalni przeprowadzili **1 280** wywiadów środowiskowych w związku z ubieganiem się o pomoc, **14** wywiadów środowiskowych alimentacyjnych zgodnie z art. 103 ustawy o pomocy społecznej oraz **11** wywiadów środowiskowych związku z ustawą o świadczeniach rodzinnych, udzielili wsparcia w formie pracy socjalnej **255** rodzinom.

4.1.1. PRACA SOCJALNA⁵

Praca socjalna prowadzona jest z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej. Może być prowadzona niezależnie od dochodu rodziny. Prowadzona – także w oparciu o kontrakt socjalny, praca socjalna, przyczynia się do zahamowania postaw roszczeniowych wśród klientów pomocy społecznej oraz bardziej efektywnej dystrybucji świadczeń pieniężnych. Pracownik socjalny wspomaga się innymi specjalistami np. prawnikiem, psychologiem, lekarzem.

Pomoc w formie pracy socjalnej należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym. W 2023 r. pracą socjalną objętych zostało **255** rodzin (**605** osób w rodzinach), w tym wyłącznie pracą socjalną objętych było **51** rodziny (**95** osób w rodzinach). Praca socjalna świadczona była m.in. w zakresie wspierania w uzyskaniu pomocy ze strony właściwych organów, instytucji i organizacji m.in. pomoc przy wypełnianiu wniosków o dodatek mieszkaniowy, pomoc przy przygotowaniu dokumentów do Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności, wydawanie zaświadczeń, towarzyszenie podopiecznym w ich wyjazdach na umówione wizyty lekarskie, pomoc w dostarczeniu podopiecznym paczek żywnościowych, które otrzymali w ramach pomocy żywnościowej z programu FEAD.

⁵ Opracowała: Magdalena Sywyk

4.1.2. ZASIŁKI I POMOC W NATURZE ⁶

Zasiłek stały przysługuje pełnoletniej osobie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód lub dochód rodziny jest niższy od kryterium dochodowego. Świadczenie to nie może zostać wypłacone osobie, która pobiera rentę socjalną lub świadczenie pielęgnacyjne. Wysokość zasiłku stałego ustala się w wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej lub na osobę w rodzinie, a faktycznie uzyskiwanym dochodem. W 2023 roku z zasiłku stałego skorzystało **47** rodzin, w tym **39** osób samotnie gospodarujące oraz **9** osób w rodzinie.

Zasiłek okresowy wypłacany jest ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność bądź bezrobocie. Ustalany jest w wysokości 50% różnicy między kryterium dochodowym, a dochodem rodziny lub osoby samotnie gospodarującej. Zasiłek okresowy został przyznany w 2023 roku **90** rodzinom, najczęściej zasiłek okresowy był przyznawany rodzinom dotkniętym bezrobociem, z tej formy pomocy skorzystało **79** rodzin.

Zasiłek celowy przyznawany jest w celu zaspokojenia niezbędnych potrzeb bytowych (np. zakupu żywności, leków, opału, odzieży itp.) W przypadku osób albo rodzin o dochodach przekraczających kryterium dochodowe można przyznać specjalny zasiłek celowy, gdy zachodzą szczególnie uzasadnione przesłanki. Zasiłek celowy został przyznany w 2023 roku **33** rodzinom (**73** osoby w rodzinie).

Udzielenie schronienia należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym i następuje przez przyznanie tymczasowego schronienia w noclegowni, schronisku dla osób bezdomnych albo schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi. Na terenie Gminy Ustrzyki Dolne nie ma placówek udzielających pomocy/schronienia osobom bezdomnym, dlatego też osoby bezdomne z terenu naszej gminy kierowane są do schronisk dla osób bezdomnych w Przemyślu, Dębicy, schroniska z usługami opiekuńczymi znajdującego się w Sanoku. Wysokość odpłatność za pobyt w schronisku dla osoby bezdomnej ustalana jest na podstawie Uchwały Nr XV/197/19 Rady Miejskiej w Ustrzykach

⁶ Opracowały: Katarzyna Ogrodzka

Dolnych z dnia 4 października 2019 r. w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w schronisku dla osób bezdomnych. W 2023 roku Ośrodek zapewnił schronienie **6** osobom.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba rodzin korzystających	Wydatkowana kwota (kwota podana w zaokrągleniu do pełnych złotych)
1	Zasiłek celowy i w naturze w tym:	33	9.980,00 zł
	Zasiłek celowy specjalny	0	0 zł
	Zasiłek na pokrycie wydatków poniesionych w wyniku zdarzenia losowego	1	3.000,00 zł
2	Zasiłek stały w tym	47	254.953,00 zł
	dla osób samotnie gospodarujących	39	236.527,00 zł
	dla osób w rodzinie	9	18.426,00 zł
3	Zasiłek okresowy w tym z powodu:	90	197.342,00 zł
	bezrobocia	79	172.936,00 zł
	długotrwałej choroby	9	6.957,00 zł
	niepełnosprawności	7	11.070,00 zł
4	Udzielenie schronienia	6	29.371,10 zł*

* Koszt schronienia pomniejszony o odpłatność wnoszoną przez osobę bezdomną
47.350 zł – 17.978,90 zł = 29.371,10 zł.

4.1.3. PROGRAM WIELOLETNI „POSILEK W SZKOLE I W DOMU”⁷

Wieloletni program rządowy „Posiłek w szkole i w domu” jest programem wspierania finansowego gmin w zakresie realizacji zadań własnych o charakterze obowiązkowym określonym w art. 17 ustawy o pomocy społecznej, tj. zapewnienia posiłku oraz dożywiania dzieci.

Wyżej wymieniony program został powołany do życia Uchwałą Rady Ministrów Nr 140 z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (M.P. poz. 1007 z 2018 r.) Strategicznym celem programu „Posiłek w szkole i w domu” jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów z terenu objętych wysokim poziomem bezrobocia i ze środowisk wiejskich oraz osób dorosłych w szczególności samotnych, w podeszłym wieku, chorych lub osób niepełnosprawnych.

W ramach programu udzielana jest pomoc osobom spełniającym warunki otrzymania pomocy wskazanej w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz spełniającym kryterium dochodowe, które od dnia 18.02.2023 r. w związku z Uchwałą nr LXIII/848/23 Rady Miejskiej w Ustrzykach Dolnych podniesiono do wysokości 200% kryterium o którym mowa w art. 8 w/w ustawy (tj. 1552,00 zł w przypadku osoby samotnie gospodarującej, 1 200,00 zł na osobę w rodzinie). Pomoc udzielana jest w postaci posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności.

W poniższych tabelach przedstawiono realizację programu „Posiłek w szkole i w domu” w gminie Ustrzyki Dolne. Pomoc udzielana jest w postaci posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności.

⁷ Opracowała: Katarzyna Ogrodzka

Osoby objęte programem - charakterystyka

Wyszczególnienie	Ogółem	Dzieci do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej	Uczniowie do ukończenia szkoły ponadpodstawowej	Pozostałe osoby otrzymujące posiłek na podst. art. 7 ustawy o pomocy społecznej
Rzeczywista liczba osób objętych programem w tym liczba korzystających z:	542	77	197	285
posiłku	202	35	140	35
Świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności	469	64	145	268

Kosz realizacji programu w roku 2023

	Ogółem	W tym na wsi
Koszt programu ogółem w tym środki	490.168,00 zł	189.642,00 zł
własne gminy	147.168,00 zł	56.892,00 zł
dotacja	343.000,00 zł	132.750,00 zł

**Świadczenia w formie pieniężnej na zakup posiłku lub żywności
– zasiłek celowy i świadczenia rzeczowe**

Wyszczególnienie	Świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności – zasiłek celowy	Świadczenia rzeczowe*
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	179	0 zł
Liczba rodzin	171	0 zł
Liczba osób w rodzinach	469	0 zł
Liczba świadczeń	728	X
Kwota świadczeń	220.671,00 zł	0 zł
W tym:		
środki własne	66.318,90 zł	0 zł
dotacja	154.352,10 zł	0 zł

Pomoc w formie posiłku

Wyszczególnienie	Liczba
Liczba osób	202
<i>w tym z posiłków w formie:</i>	
<i>pełnego obiadu</i>	122
<i>jednego dania gorącego</i>	89
<i>mleka, bułki/kanapki</i>	0
Liczba posiłków	25 583

Koszt posiłków w tym:	269.497,00 zł
środki własne	80.849,10 zł
dotacja	188.647,90 zł
Liczba posiłków	25 583
Koszt posiłków w tym:	269.497,00 zł

4.1.4. DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ ⁸

Zgodnie z art. 54 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. **osobie wymagającej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych**, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej.

Jak wynika z art. 61 ust. 2 w/w ustawy opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej wnoszą:

- mieszkaniec domu, nie więcej jednak niż 70% swojego dochodu;
- małżonek, zstępni przed wstępnymi;
- gmina - w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej a opłatami wnoszonymi przez osoby, o których mowa powyżej.

Wydatki poniesione na opłacenie pobytu dla **27** osób w Domu Pomocy Społecznej w 2023 roku wyniosły **1 151 320,93 zł**.

Ponoszone wydatki wskazują na konieczność podejmowania działań, które będą ukierunkowane na wsparcie osób starszych i ciężko przewlekle chorych poprzez umożliwienie im pozostania w dotychczasowym środowisku zamieszkania, dzięki udzielaniu takim osobom pomocy w formie usług opiekuńczych.

⁸ Opracowała: Bernardeta Chobotow

4.1.5. USŁUGI OPIEKUŃCZE ⁹

Usługi opiekuńcze są świadczeniem przyznawanym osobie, która z powodu wieku, choroby lub innej przyczyny wymaga pomocy innych osób, a sama jest jej pozbawiona.

Zgodnie z art. 25 ustawy o pomocy społecznej gmina Ustrzyki Dolne w roku 2023 zleciła realizację usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi organizacji pozarządowej Polski Czerwony Krzyż wyłonionej w ramach otwartego konkursu ofert.

Pełen koszt 1 godziny usług opiekuńczych w roku 2023 przedstawia się w następujący sposób:

- usługi opiekuńcze **34,00 zł**;
- specjalistyczne usługi opiekuńcze **40,00 zł**

Ośrodek rozpatrując sprawy dotyczące wsparcia w formie usług analizuje sytuację zdrowotną, stopień sprawności tej osoby, korzystanie ze wsparcia innych osób lub innych instytucji jak również możliwości finansowe osób w zakresie wnoszenia odpłatności, określa szczegółowe warunki przyznania i odpłatności za usługi. Odpłatność jest wnoszona zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej w Ustrzykach Dolnych z dnia 19 października 2015 r. Nr XII/146/15 ze zm. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od odpłatności jak również trybu ich pobierania.

Z pomocy w formie usług opiekuńczych (zadania własne) w 2023 roku skorzystało **48** osób udzielono **10 095** świadczeń na kwotę **343.230,00 zł**. (średnia liczba godzin na osobę wyniosła 17,52 miesięcznie).

Natomiast z pomocy w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi (zadania zlecone) w roku 2022 skorzystało **5** rodzin, udzielono **1.412** świadczeń (1 godzina usług - 1 świadczenie) na kwotę **56.480,00 zł**.

Program 75+ zakłada wsparcie finansowe gmin w zakresie świadczenia usług opiekuńczych w tym specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób

⁹ Opracowała: Bernardeta Chobotow

w wieku 75 lat i więcej, spełniających warunki do udzielenia pomocy wskazane w ustawie o pomocy społecznej.

W ramach programu wsparcia finansowego dla gmin udziela się na podstawie art. 115 ust. 1 w/w ustawy, przy czym wysokość dotacji celowej z budżetu państwa nie może przekroczyć 60% kosztów realizacji zadania.

W okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. usługami opiekuńczymi w ramach programu objęto **12** osób w wieku 75 lat i więcej (w tym **4** osoby, które korzystały z programu w latach poprzednich u których wsparcie było kontynuowane i **8** osób, którym usługi opiekuńcze zostały przyznane w 2023 r. po raz pierwszy). Na rzecz osób biorących udział w programie zrealizowano łącznie **1 496,00 godziny** usług opiekuńczych, w tym dofinansowanych z programu zostało **515,30 godziny**. Gminie Ustrzyki Dolne przyznano dofinansowanie w kwocie **18 572,54 zł** z czego wykorzystano **17 520,48 zł**.

4.1.6. WYNAGRODZENIE DLA OPIEKUNÓW PRAWNYCH¹⁰

Opiekun prawny, czyli inaczej przedstawiciel ustawowy, to osoba dokonująca wszelkich czynności prawnych w imieniu podopiecznego. Aby stać się dla kogoś opiekunem prawnym, należy złożyć wniosek do sądu opiekuńczego. Opiekuna prawnego może mieć osoba, która jest niezdolna do samodzielnego dbania o własne interesy (np. osobiste, majątkowe). Opiekunem może zostać – według kolejności – małżonek, następnie osoba krewna lub inna osoba bliska. Kiedy występuje brak takiej osoby, sąd zwraca się do jednostki organizacyjnej pomocy społecznej o wyznaczenie opiekuna.

Opiekun prawny musi posiadać pełną zdolność do czynności prawnych (osoba pełnoletnia i nieubezważona), posiadać prawa publiczne. Nie może to być osoba, która w przeszłości utraciła prawa rodzicielskie, nie mogła być skazana za przestępstwo z użyciem przemocy, nie mogła mieć zakazu prowadzenia działalności związanej z leczeniem czy opieką. Opiekuna prawnego można przydzielić na

¹⁰ Opracowała: Katarzyna Ogrodzka

przykład osobie starszej, niepełnosprawnej, dziecku, którego rodzice są pozbawieni władzy rodzicielskiej lub gdy rodzice dziecka są nieznanymi.

W 2023 roku wypłacono kwotę **19.184,00 zł** dla **7** osób z tytułu wypłaty wynagrodzeń należnych opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznanej przez sąd.

Osoby częściowo ubezwłasnowolnione mają przyznanego kuratora na podstawie postanowienia sądu. Tutejszy Ośrodek w roku 2023 opłacał wynagrodzenie w wysokości **1 800,00 zł** dla **1** kuratora osoby częściowo ubezwłasnowolnionych.

4.1.7. ZESPÓŁ DO SPRAW ASYSTY RODZINNEJ¹¹

Zespół do spraw asysty rodzinnej powołany Zarządzeniem Nr 6/2022 Dyrektora Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ustrzykach Dolnych z dnia 11 stycznia 2022 r.

Do zadań zespołu do spraw asysty rodzinnej należy diagnozowanie i analizowanie sytuacji rodzinnej pod kątem zaistniałych problemów i deficytów. Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych w celu przywrócenia zdolności do wypełniania tych funkcji. Prowadzenie działań wspierających na rzecz rodzin biologicznych, których dzieci znajdują się poza rodziną. Prowadzenie działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodzin w celu rozwijania ich umiejętności opiekuńczo – wychowawczych. Podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodziny. Zespół do spraw asysty rodzinnej składa się z dwóch pracowników socjalnych oraz asystenta rodziny.

W 2023 roku odbyły się **2** spotkania zespołu do spraw asysty rodzinnej, na którym omówiono sytuację **6** rodzin (**24** osoby w rodzinach). Celem spotkań było diagnozowanie i analizowanie sytuacji rodzinnej pod kątem zaistniałych problemów oraz wspieranie rodzin poprzez pomoc w przezwyciężaniu

¹¹ Opracowała: Anita Dudycz

trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz ustalenia planów pomocy dla danej rodziny.

4.1.8. PONOSZENIE WYDATKÓW ZA POBYT DZIECI W PIECZY ZASTĘPCZEJ¹²

Gmina Ustrzyki Dolne zobowiązana jest do ponoszenia części wydatków, o których mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Gmina zobowiązana jest do ponoszenia wydatków, na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych albo rodzinnych domach dziecka oraz średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym w wysokościach:

- 10% wydatków w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30% wydatków w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50% wydatków w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Wszystkie koszty ponoszone przez Gminę Ustrzyki Dolne związane są z pobytom w pieczy zastępczej, które przed umieszczeniem w rodzinnej bądź instytucjonalnej pieczy zastępczej zamieszkiwały na terenie gminy. Wydatki ponoszone są na podstawie porozumienia Nr 032.9.2012 zawartego w dniu 20 września 2012 r. ze zmianami. W 2023 roku w/w pomocą było objętych **15** dzieci przebywającym w pieczy zastępczej, wydatkowano na ten cel **75.198,68 zł**.

W wyniku nowelizacji ustawy z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej od 1 lutego 2023 r. zmianie uległ art. 191, który reguluje zasady finansowania pobytu dzieci w pieczy zastępczej. Spowodował on rozszerzenie katalogu kosztów – jakie musi ponosić powiat, gdy pochodzące z jego terenu dzieci są umieszczane w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka znajdującymi się w innym powiecie – o koszty objęcia ich opieką przez koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. Koszty koordynatora pieczy zastępczej w roku 2023 wyniosły **7.537,77 zł**.

¹²Opracowała : Magdalena Sywyk

4.1.9. ASYSTENT RODZINY¹³

W roku 2023 Asystent rodziny pracował w tut. Ośrodku od 1 marca. W tym okresie łącznie pod jego opieką znajdowało się **17** rodzin z naszej Gminy. Wśród rodzin objętych asystenturą było **35** dzieci. Asystent wspierał rodziny nie tylko informacyjne i instrumentalne, ale również rodziny miały w nim oparcie osobowe w trudnych sytuacjach. Pedagogizował rodziców oraz omawiał ich ewentualne niepokoje i wątpliwości. Asystent pomagał rodzinom poprzez udzielanie pomocy w poprawie ich sytuacji życiowej i finansowej. Pomagał w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych, wychowawczych, w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego (instruktaż sprzątnia, gotowania, zarządzania domowym budżetem itp.). Wspierał aktywność społeczną rodzin, motywował do podnoszenia kwalifikacji zawodowych, poszukiwania, podejmowania i utrzymania pracy. U rodzin nastąpiła poprawa funkcji opiekuńczo – wychowawczych, a także codziennej organizacji życia rodziny.

Zgodnie z ustawą z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. 2023.1923) kobiety w ciąży, zwłaszcza z powikłaniami; kobiety, których dzieci nie przeżyły podczas ciąży lub porodu; kobiety wychowujące niepełnosprawne dziecko oraz członkowie ich rodzin mają prawo do skorzystania z pomocy i wsparcia asystenta rodziny. Rola asystenta polega na wspieraniu rodziny w procesie organizowania kompleksowej pomocy. Rodzina ma uprawnienia do poradnictwa w zakresie:

- przewyciężania trudności w pielęgnacji i wychowaniu dziecka;
- wsparcia psychologicznego;
- pomocy prawnej, w szczególności w zakresie praw rodzicielskich i uprawnień pracowniczych;
- dostępu do rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz świadczeń opieki zdrowotnej.

¹³ Opracowała: Erwina Dunaj

Asystent opracowuje wspólnie z rodziną katalog możliwego do uzyskania wsparcia oraz może występować w imieniu rodzin i na ich żądanie do instytucji na podstawie pisemnego upoważnienia. Podstawą do skorzystania z uprawnień jest zaświadczenie, które potwierdza ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu dziecka. Aby uzyskać wsparcie asystenta rodziny należy zwrócić się do siedziby MGOPS w celu złożenia wniosku o koordynację wsparcia.

W roku 2023 Gmina Ustrzyki Dolne za pośrednictwem Wojewody otrzymała wsparcie finansowe ze środków Funduszu Pracy w ramach rządowego programu wspierania rodziny „Asystent rodziny w 2023 r.”

Celem Programu jest pomoc w realizacji zadań wykonywanych przez asystentów rodziny, w tym również zadań, o których mowa w art. 8 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1923). W ramach Programu zostały dofinansowane:

- dodatki do wynagrodzenia asystenta rodziny przez przyznanie asystentowi dodatku do wynagrodzenia w wysokości do 2.000 zł w formie jednorazowej;
- koszty zatrudnienia asystenta rodziny - w wysokości nieprzekraczającej 80% (wynagrodzenie wraz z pochodnymi od wynagrodzeń), poniesione za okres: listopad i grudzień 2023 r.

4.1.10. POMOC DLA OBYWATELI UKRAINY¹⁴

W wyniku konfliktu, który rozpoczął się 24 lutego 2022 r. na terytorium Ukrainy wielu obywateli tego państwa przybyło do naszej gminy szukając schronienia i pomocy. Na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2022, poz. 683) obywatelom Ukrainy, którzy zostali wpisani do rejestru PESEL, przysługiwała pomoc w postaci jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł na osobę, przeznaczonego na utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe. W 2023 r. tutejszy Ośrodek udzielił takiej pomocy **10** obywatelom

¹⁴ Opracowała: Katarzyna Ogrodzka

Ukrainy na kwotę **3.000,00 zł**. Ośrodek zapewnił zasiłek celowy na posiłek dla dzieci i młodzieży w szkole z tej formy pomocy skorzystało **68** ukraińskich dzieci. Zapewnione było również wyżywienie dzieci w przedszkolu zgodnie z art. 29 i 30 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państw oraz art. 17 ust.1 pkt 3 i 14, art. 39 i art. 48b ustawy o pomocy społecznej z tej formy pomocy skorzystało **35** dzieci. Obywatele Ukrainy otrzymywali również świadczenia rodzinne. Kwota wypłaconych świadczeń rodzinnych wyniosła **49. 221,00 zł** dla **32** rodzin.

4.2. ŚWIADCZENIA RODZINNE ¹⁵

Zgodnie z ustawą z dnia 23 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 390, z późn. zm.) w roku 2023 wypłacono kwotę **7.355.357,70 zł** w ramach realizacji świadczeń rodzinnych (z uwzględnieniem zwrotów).

Świadczenia rodzinne pobierało w 2023 roku **996 rodzin** w tym:

- **346** rodzin pobierających zasiłek rodzinny wraz z dodatkami,
- **475** rodzin pobierających zasiłek pielęgnacyjny,
- **175** rodzin pobierających świadczenie pielęgnacyjne.

W 2023 r. wydano **818** decyzji administracyjnych w tym zakresie.

Szczegółowe kwestie związane z realizacją tego zadania przedstawia poniższa tabela:

**Tabela nr 1 Rodzaje świadczeń i środki finansowe
wydatkowane na ich realizację**

Lp.	Rodzaj świadczenia	Wydatki	Liczba świadczeń
1	Zasiłki rodzinne	792.300,97 zł	6921
2	Dodatki do zasiłków rodzinnych ogółem, w tym z tytułu:	383.290,94 zł	3502
2.1	<i>Urodzenia dziecka</i>	26.000,00 zł	26

¹⁵ Opracowała: Aneta Kilijanek

2.2	<i>Opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego</i>	17.619,50 zł	46
2.3	<i>Samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych</i>	0	0
2.4	<i>Samotnego wychowywania dziecka</i>	49.757,36 zł	287
2.5	<i>Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego</i>	64.128,85 zł	608
2.5.1	<i>Kształcenia i rehabilitacji dziecka do 5 roku życia</i>	5.130,00 zł	59
2.5.2	<i>Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia</i>	59.151,10 zł	549
2.6	<i>Rozpoczęcia roku szkolnego</i>	40.448,21 zł	423
2.7	<i>Rozpoczęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania ogółem, w tym:</i>	66.102,02 zł	825
2.7.1	<i>Na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły</i>	30.878,91 zł	286
2.7.2	<i>Na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła</i>	35.223,11 zł	539
2.8	<i>Wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej</i>	119.235,00 zł	1287
3	Zasiłki rodzinne z dodatkami ogółem (w.1 + w.2)	1.175.591,91 zł	10423
4	Zasiłki pielęgnacyjne	1.137.908,48 zł	5272
5	Świadczenia pielęgnacyjne	4.629.966,20 zł	1900
6	Specjalny zasiłek opiekuńczy	19.220,00 zł	31
7	Zasiłek dla opiekuna	14.880,00 zł	24
8	Świadczenia opiekuńcze ogółem (w.4 + w.5 + w6 + w7)	5.801.974,68 zł	7227

9	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	54.000 zł	54
10	Świadczenie rodzicielskie	332.818,00 zł	360
RAZEM: (w.3 + w.8 + w.9 + w10)		7.364.384,59 zł	18064

W 2023 r. Ośrodek prowadził postępowania administracyjne w zakresie nienależnie pobranych świadczeń, w wyniku których odzyskał świadczenia nienależnie pobrane na łączną kwotę **11.417,23 zł**.

Ponadto za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne w przypadkach przewidzianych ustawą o świadczeniach rodzinnych zostały opłacone składki na ubezpieczenie społeczne i ubezpieczenie zdrowotne.

Tabela nr 2

Wydatki na składki na ubezpieczenie społeczne i ubezpieczenie zdrowotne

Lp.	Rodzaj świadczenia	Wydatki	Liczba świadczeń
1	Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	677.369,55 zł	1.025
2	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	158.967,66 zł	732
RAZEM:		706.011 zł	2016

4.2.1. USTAW ZA ŻYCIEM¹⁶

¹⁶ Opracowała: Aneta Kilijanek

Świadczenie przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka bez względu na dochód, z tytułu urodzenia się żywego dziecka, posiadającego zaświadczenie, o którym mowa w art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2020 r. poz. 1329 ze zm.) „Ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, o których mowa w ust. 2 pkt 2–4, stwierdza w zaświadczeniu lekarz ubezpieczenia zdrowotnego, w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, posiadający specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii lub neonatologii”

Przyznaje się jednorazowe świadczenie w wysokości **4. 000,00 zł**. Prawo do jednorazowego świadczenia ustala się na wniosek osób, o których mowa w ust. 2 w/w ustawy. Wniosek o wypłatę jednorazowego świadczenia składa się w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka. Wniosek złożony po terminie pozostawia się bez rozpatrzenia. Jednorazowe świadczenie przysługuje, jeżeli kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu. Pozostawanie pod opieką medyczną potwierdza się zaświadczeniem lekarskim lub zaświadczeniem wystawionym przez położną.

Jednorazowe świadczenie i koszty jego obsługi są finansowane w formie dotacji celowej z budżetu państwa. Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ustrzykach Dolnych w 2023 roku nie wypłacił ani jednego świadczenia.

4.3. FUNDUSZ ALIMENTACYJNY ¹⁷

¹⁷ Opracowała: Beata Paszkiewicz

W ramach realizacji zadań wynikających z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tj. Dz. U. z 2023, poz. 1993) w roku 2023 wypłacono **997** świadczeń z funduszu alimentacyjnego na kwotę **430.652,00 zł**. Zdecydowaną większość - około **90,37 %** z tych świadczeń wypłacono na osoby w wieku od 0-17 lat. Na osoby w wieku 18-24 lat wypłacono **8,42 %** świadczeń. W 2023 roku tylko 1 osoba niepełnosprawna w stopniu znacznym złożyła wniosek o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu i w związku z czym przyznano świadczenie osobie niepełnosprawnej.

W 2023 roku świadczenia z funduszu alimentacyjnego pobierało miesięcznie przeciętnie 73 osoby. Wśród pobierających świadczenie z funduszu alimentacyjnego przeważały osoby wychowywane w rodzinach niepełnych.

W 2023 roku liczba osób uprawnionych do świadczenia z funduszu alimentacyjnego pobierających świadczenie bezpośrednio na siebie wyniosła **96**.

Szczegółowe kwestie dot. świadczeń przedstawione zostały w poniższych tabelach:

Tabela nr 1 Realizacja świadczeń z funduszu alimentacyjnego

Lp.	Rodzaj świadczenia	Wydatki	Liczba świadczeń
1.	Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	430.650,00 zł	997
RAZEM:		430.650, 00 zł	997

Tabela nr 2 Informacje na temat osób korzystających z funduszu alimentacyjnego:

Lp.	Wyszczególnienie	Kwoty	Liczba świadczeń
		2023	2023
1.	Wypłacone świadczenia	430.652,00 zł	997

Lp.	Wyszczególnienie	Kwoty	Liczba świadczeń
		2023	2023
	z funduszu alimentacyjnego, z tego na osobę uprawnioną w wieku:		
1.1.	- 0 - 17 lat	388.172,00 zł	901
1.2.	- 18 - 24 lat	36.480,00 zł	84
1.3.	- 25 lat i więcej	6.000,00	12

W roku 2023 w Funduszu alimentacyjnym wydano **79** decyzji administracyjnych w sprawach dot. realizacji ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, wydano **1** decyzję odmowną dot. przyznania świadczenia z funduszu z powodu nie spełnienia warunków do otrzymania świadczenia przez osobę składającą wniosek.

W 2023 roku wszczęto **5** postępowań administracyjnych i wydano **3** decyzje stwierdzające nienależnie pobrane świadczenia z funduszu alimentacyjnego przez osoby pobierające świadczenia, łącznie na kwotę **1.420,19 zł.** plus ustawowe odsetki do dnia spłaty.

Tabela nr 3 Liczba rodzin pobierających świadczenie z funduszu alimentacyjnego, z uwzględnieniem dochodu na osobę w rodzinie:

	Liczba rodzin pobierających świadczenie z funduszu alimentacyjnego, z uwzględnieniem dochodu na osobę w rodzinie:	54
1.	Liczba rodzin pobierających świadczenie z funduszu alimentacyjnego, z tego o dochodzie rodziny w przeliczeniu na osobę:	50
1.1.	- bez dochodu	5
1.2.	- od 0,01 zł do 100 zł	4
1.3.	- od 100,01 zł do 252 zł	7
1.4.	- od 252,01 zł do 362,50 zł	4

1.5.	- od 362,51 zł do 504 zł	10
1.6.	- od 504,01 zł do 583 zł	3
1.7.	- od 583,01 zł do 674 zł	4
1.8	- od 674,01 zł do 725 zł	1
1.9	- od 725,01 zł do 800 zł	3
1.10	- od 800,01 zł do 900 zł	1
1.11	Od 900,01 zł do 1209 zł	6
1.12	pow.1209 zł	2

Tabela nr 4 Liczba osób uprawnionych do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, w stosunku do których zostało zasądzone świadczenie alimentacyjne, z tego w wysokości:

1.	Liczba osób uprawnionych do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, w stosunku do których zostało zasądzone świadczenie alimentacyjne, z tego w wysokości:	79
1.1.	- do 100 zł	0
1.2.	- od 100,01 zł do 200 zł	2
1.3.	- od 200,01 zł do 300 zł	10
1.4.	- od 300,01 zł do 400 zł	16
1.5.	- od 400,01 zł do 500 zł	36
1.6.	- od 500,01 zł do 700 zł	11
1.7.	- od 700,01 zł do 900 zł	3
1.8.	- od 900,01 zł do 1000 zł	1

1.9	- od 1000,01 zł do 1200 zł	0
1.10	- od 1200,01 zł do 1400 zł	0
1.11	- powyżej 1400,00 zł	0

Tabela nr 5 Liczba rodzin, w których jest pobierane świadczenie z funduszu alimentacyjnego:

1.	Liczba rodzin, w których jest pobierane świadczenie z funduszu alimentacyjnego	50
1.1.	- z jedną osobą uprawnioną	19
1.2.	- z dwiema osobami uprawnionymi	24
1.3.	- z trzema osobami uprawnionymi	7
1.4.	- z czterema osobami uprawnionymi	0

Informacja na temat liczby dłużników alimentacyjnych oraz podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych:

W roku 2023 Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy prowadził postępowanie i podejmował działania wobec **68** dłużników alimentacyjnych. Wysłano **62** pisma do dłużników m.in. informując ich o przyznaniu osobom uprawnionym świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz o stanie zadłużenia. Z terenu Gminy Ustrzyki Dolne wezwano **42** dłużników na wywiad alimentacyjny a następnie z **21** dłużnikami, którzy stawili się na wywiad alimentacyjny przeprowadzono wywiad i odebrano od dłużników oświadczenia majątkowe. Zgodnie z przepisami prawa podejmowane są także działania wobec dłużników z terenu innych gmin właściwych dla zamieszkiwania dłużników. W 2023 roku Gmina Ustrzyki Dolne jako organ właściwy wierzyciela wystąpiła z **25** pismami o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych. W 2023 roku przekazano Komornikom Sądowym prowadzącym

postępowania egzekucyjne w całym kraju **62** informacji mających wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych w tym **28** wnioski o przyłączenie się do egzekucji, oraz 2 wnioski do organu egzekucyjnego

Na dzień 31.12.2023 r. w rejestrze dłużników na terenie Gminy Ustrzyki Dolne znajduje się **80** dłużników alimentacyjnych posiadających zadłużenie wobec budżetu gminy i budżetu państwa z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego i **125** dłużników alimentacyjnych posiadających zadłużenie wynikające z wypłaconych zaliczek alimentacyjnych.

Po wszczęciu **8** postępowań administracyjnych dot. uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych i przeprowadzeniu całkowitej procedury wydano **6** decyzji uznających osoby za dłużników alimentacyjnych uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych. Skierowano do Prokuratury **45** zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa oraz **6** wniosków o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 Kodeksu Karnego. Wydano **1** decyzję administracyjną w której odmówiono dłużnikowi umorzenia należności z tytułu wypłaconych świadczeń osobom uprawnionym oraz wydano **2** decyzje administracyjne rozkładające dłużnikowi spłatę zadłużenia na raty.

Należności dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego w 2023 roku wyniosły **430.650,00 zł**. Kwota należności wyegzekwowanych od dłużników alimentacyjnych na poczet spłaty zadłużenia wobec funduszu alimentacyjnego w 2023 roku wyniosła **300.414,15 zł** w tym należność główna w wysokości **118.555,82 zł** oraz odsetki w wysokości **181.858,33 zł**. Natomiast kwota wyegzekwowana od dłużników na poczet spłaty zaliczki alimentacyjnej wyniosła w 2023 roku to **23.111,81 zł**.

Ogółem kwota wyegzekwowana na spłatę zadłużenia wobec Gminy Ustrzyki Dolne od dłużników zobowiązanych do zwrotu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego w 2023 roku wyniosła **323.525,96 zł**.

4.4. POMOC PAŃSTWA W WYCHOWANIU DZIECI 500 PLUS ¹⁸

Ustawa z dnia 17 września 2021 r. o zmianie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2023 r. poz. 1563 ze zm.) wprowadziła zmiany w sposobie realizacji świadczenia wychowawczego. Zgodnie z tą ustawą od 1 stycznia 2022 r. świadczenie zostało przekazane do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, od tego czasu ZUS rozpoczął przyjmowanie wniosków i wypłatę świadczeń.

Ośrodek zakończył realizację świadczenia wychowawczego, ale nie zakończył postępowań w sprawie nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych ustalonych decyzjami Wojewody Podkarpackiego w związku z koordynacją systemu zabezpieczeń społecznych. Stan należności z tytułu nienależnie pobranych świadczeń na grudzień 2023 r. wynosił **52.228,00 zł**, a liczba osób, które mają nienależnie pobrane świadczenie wychowawcze wynosi **5**. Osoby te dokonują zwrotów świadczenia na konto Ośrodka, na koniec grudnia 2023 r. kwota dotychczas zwróconych należności z tytułu nienależnie pobranego świadczenia wyniosła **37. 682,00 zł**.

4.5. POMOC MATERIALNA DLA UCZNIA ¹⁹

Pomoc materialna dla uczniów jest udzielana na podstawie rozdziału 8a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 2230 ze zm.) oraz Uchwał Nr XXVI/344/16 Rady Miejskiej w Ustrzykach Dolnych z dnia 29 listopada 2016 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Ustrzyki Dolne oraz upoważnienia Dyrektora Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

¹⁸ Opracowała: Magdalena Sywyk

¹⁹ Opracowała: Diana Twardeusz

w Ustrzykach Dolnych do prowadzenia postępowań w sprawach o świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym przyznawanych na podstawie ustawy o systemie oświaty.

W 2023 r. wypłacono kwotę **157.416,66 zł.** o pomoc materialną ubiegało się **213** uczniów, wydano **173** przyznające decyzje administracyjne w tym zakresie.

Poniższa tabela przedstawia szczegółowe informacje związane z realizacją tego zadania.

Rodzaj świadczenia	Typ szkoły	Liczba uczniów	Łączna kwota świadczenia
Pomoc materialna o charakterze socjalnym	*Podstawowa	116	107.696,52 zł
	*Szkoły ponadpodstawowe	57	49.720,14 zł
	*Kolegia pracowników służb społecznych	0	0
	*Szkoły specjalne oraz ośrodki	0	0
	*Szkoły ponadpodstawowe	0	0
RAZEM		173	157. 416,66 zł

4.6. REALIZACJA INNYCH ZADAŃ

4.6.1. POMOC ŻYWNOŚCIOWA W RAMACH PROGRAMU FEAD²⁰

Pracownicy socjalni Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ustrzykach Dolnych w okresie od lutego do listopada 2023 r. wydali **258** skierowań do PCK na pomoc żywnościową w ramach programu FEAD – Podprogram 2021. Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (PO PŻ) jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (Fund for European Aid to the Most Deprived – FEAD). Program został opracowany zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady

²⁰ Opracowała: Agnieszka Krawczyk

(UE) nr 223/2014 z dnia 11 marca 2014 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym. Cel Programu jest udzielenie wsparcia osobom doświadczającym najgłębszych form ubóstwa poprzez udostępnienie pomocy żywnościowej w formie paczek lub posiłków.

Skierowania wydawane były osobom/rodzinom, znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, spełniającym kryteria określone w art. 7 ustawy o pomocy społecznej (m.in. ubóstwo, sieroctwo, bezdomność, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, przemoc w rodzinie, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietność), których dochód nie przekraczał 220% kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania ze świadczeń z pomocy społecznej:

- **1 707,20 zł** dla osoby samotnie gospodarującej lub
- **1 320,00 zł** na osobę w rodzinie.

Do Programu kwalifikowani byli również cudzoziemcy, którzy przekroczyli granicę Rzeczypospolitej Polskiej, w związku z prowadzonymi działaniami wojennymi na terenie Ukrainy.

To kryterium dochodowe obowiązywało do 15 maja 2023 r. Od 15 maja 2023 r. zmianie uległo kryterium dochodowe uprawniające do pomocy żywnościowej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 – Podprogram 2021 Plus i wyniosło 235% kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej.

Pomoc przysługiwała, jeżeli dochód nie przekraczał:

- **1 823,60 zł** w przypadku osoby samotnie gospodarującej
- **1 410,00 zł** w przypadku osoby w rodzinie.

Dystrybucją żywności zajmował się Oddział Rejonowy Polskiego Czerwonego Krzyża w Ustrzykach Dolnych.

Pracownicy socjalny tutaj. Ośrodka informowali osoby, które otrzymały skierowania o terminach wydawania żywności przez PCK. Informacje o terminach wydawania żywności były również umieszczane na stronie internetowej MGOPS oraz na stronie internetowej Urzędu Miejskiego.

4.6.2. PROGRAM „ASYSTENT OSOBISTY OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ”²¹

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ustrzykach Dolnych od 27 marca 2023 r. przystąpił do realizacji Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” - edycja 2023. W ramach Programu pozyskano środki na realizację w kwocie **680 871,35 zł**. Program finansowany jest ze środków Funduszu Solidarnościowego w ramach resortowego programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej na podstawie umowy zawartej z Wojewodą Podkarpackim.

Gmina Ustrzyki Dolne – Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wprowadził usługi asystenta jako formy wsparcia dla dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności lub równoważnym.

Usługi asystenta w szczególności polegały na pomocy w:

- 1) wyjściu, powrocie lub dojazdach w wybrane przez uczestnika Programu miejsce (np. dom, praca, placówki oświatowe i szkoleniowe, świątynie, placówki służby zdrowia i rehabilitacyjne, gabinety lekarskie i terapeutyczne, urzędy, znajomi, rodzina, instytucje finansowe, wydarzenia kulturalne, rozrywkowe, społeczne lub sportowe);
- 2) zakupach, z zastrzeżeniem aktywnego udziału Uczestnika Programu przy ich realizacji;
- 3) załatwianiu spraw urzędowych;
- 4) nawiązaniu kontaktu / współpracy z różnego rodzaju organizacjami;
- 5) korzystaniu z dóbr kultury (np. muzeum, teatr, kino, galerie sztuki, wystawy);
- 6) wykonywaniu czynności dnia codziennego – w tym przez dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności – także w zaprowadzaniu i przyprowadzaniu ich do / lub z placówki oświatowej z zastrzeżeniem, że usługa asystenta na terenie szkoły.

W okresie do 27.03.2023 r. do 31.12 2023 r. do Programu „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej” – edycja 2023 r. kartę zgłoszenia złożyło 46 osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności lub równoważne. Wsparciem zostało objętych **46** osób

²¹ Opracowała: Małgorzata Podkalicka - Chytle

niepełnosprawnych w tym (**44** osoby z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności lub równoważnym oraz **2** dzieci do 16 roku życia).

Zatrudnionych zostało **26** asystentów, którzy zrealizowali **15 637godzin** usług dla osób niepełnosprawnych.

Realizacja Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2023:

Koszt godzin usług asystenta na realizację Programu	Koszt ubezpieczeń OC dla asystentów na realizację Programu	Koszt dojazdu własnym środkiem transportu na realizację Programu	Koszt obsługi programu
623.988,13 zł	1. 506,00 zł	16. 538,78 zł	12.840,65 zł

4.6.3. PROGRAM „KORPUS WSPARCIA SENIORÓW NA ROK 2023”²²

Gmina Ustrzyki Dolne / Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ustrzykach Dolnych w okresie od 14 lipca 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. realizował Program „Korpus Wsparcia Seniorów na rok 2023” Moduł II - Opieka na odległość.

Na zakup **28** opasek i realizację w/w programu otrzymano kwotę ogółem **29.800,00 zł** w tym: dotację celową z budżetu państwa w wysokości **23.840,00 zł**, natomiast wkład własny Gminy Ustrzyki Dolne wyniósł **5. 960,00 zł**.

Celem realizowanego Programu była poprawa bezpieczeństwa osób starszych oraz możliwość samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania dla seniorów z terenu Gminy Ustrzyki Dolne.

²² Opracowała: Beata Paszkiewicz

W lipcu 2023 r. w ośrodkach wsparcia Dzienny Dom „Senior +” oraz Dzienny Dom Pomocy „Akademia Bieszczadzkiego Seniora”, odbyły się specjalne szkolenia dla 28 osób. Z programu ogółem skorzystało **35** mieszkańców w wieku 65 lat i więcej, którzy mieli użyczone opaski telemedyczne i do 31 grudnia 2023 r. opłacono im abonament za użytkowanie opasek oraz opiekę telecentrum.

W okresie trwania Programu „Korpus Wsparcia Seniorów na rok 2023” z comiesięcznych raportów przekazywanych przez wykonawcę usługi wynika, że odbyło się kilkadziesiąt połączeń z telecentrum (**21** połączeń SOS oraz **56** połączeń w postaci teleporad).

4.6.4. PROGRAM DZIAŁAŃ NA RZECZ SENIORÓW NA LATA 2018-2025 „Gmina Ustrzyki Dolne Seniorom”²³

Program został przyjęty uchwałą Nr XLII/574/18 Rady Miejskiej w Ustrzykach Dolnych w marcu 2018 r., zakładał poprawę jakości życia seniorów na terenie Gminy Ustrzyki Dolne poprzez zaspokojenie ich potrzeb, oczekiwań, poprawę integracji międzypokoleniowej, także kształtowanie wśród mieszkańców pozytywnego obrazu osób starszych.

²³ Opracowała: Magdalena Sywyk

Zgodnie z Uchwałą Rady Miejskiej w Ustrzykach Dolnych Nr XVII/228/2019 z dnia 02.12.2019 r. został utworzony ośrodek wsparcia – Dzienny Dom „Senior+”. Ośrodek został włączony w strukturę organizacyjną MGOPS w Ustrzykach Dolnych.

Celem przewodnim działalności Dziennego Domu „Senior+” jest zapewnienie wsparcia seniorom poprzez umożliwienie korzystania z oferty na rzecz społecznej aktywizacji, w szczególności oferty prozdrowotnej, obejmującej usługi w zakresie aktywności ruchowej, edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej i opiekuńczej.

Uchwałą Nr XIII/154/19 Rady Miejskiej w Ustrzykach Dolnych z dnia 20 sierpnia 2019 r. zatwierdzony został do realizacji projekt pod nazwą „Akademia Bieszczadzkiego Seniora” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020.

Ośrodek wsparcia – Dzienny Dom Pomocy „Akademia Bieszczadzkiego Seniora” został włączony w strukturę organizacyjną MGOPS w Ustrzykach Dolnych, adresowany jest do osób mieszkających na terenie gminy Ustrzyki Dolne tj. do kobiet w wieku powyżej 60 roku życia i mężczyzn w wieku powyżej 65 roku życia. Do Dziennego Domu Pomocy mogą uczęszczać osoby niesamodzielne, które ze względu na wiek, stan zdrowia lub niepełnosprawność wymagają opieki lub wsparcia w związku z niemożnością samodzielnego wykonywania co najmniej jednej z podstawowych czynności dnia codziennego.

Osoby chętne do uczestnictwa w Dzienny Domu „Senior+” oraz Dziennym Domu Pomocy „Akademia Bieszczadzkiego Seniora” kierowane są na podstawie decyzji wydawanej przez MGOPS w Ustrzykach Dolnych po wcześniej przeprowadzonym wywiadzie środowiskowym w miejscu zamieszkania osoby ubiegającej się o uczestnictwo w/w Domach.

Uczestnicy Dziennego Domu Pomocy mogli korzystać m. in. :

- z opieki wykwalifikowanej kadry – usługi opiekuńcze i pielęgnacyjne;
- z dowozu na zajęcia i z zajęć dla uczestników, którzy mają problem z dotarciem do Dziennego Domu Pomocy;
- z wyżywienia;
- ze wsparcia psychologa, rehabilitanta, dietetyka;
- z porad prawnych, prelekcji w zakresie zdrowego, racjonalnego, bezpiecznego trybu życia;

- z zajęć zwiększających sprawność fizyczną, zajęć rekreacyjno-towarzyskich.

Realizacja Programu „Korpus Wsparcia Seniorów na rok 2023” Moduł II - Opieka na odległość w okresie od lipca 2023 r. do grudnia 2023 r., z której skorzystało **35** Seniorów z terenu Gminy Ustrzyki Dolne.

4.6.5. REALIZACJA LOKALNYCH PROGRAMÓW Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ²⁴

W grudniu 2023 r. Stowarzyszenie Bieszczadzka Inicjatywa Narodowa zorganizowała spotkanie Mikołajkowe. Pracownicy socjalni pośredniczyli w wytypowaniu najbardziej potrzebujących rodzin. W ramach spotkania **30** dzieci z rodzin o niskich dochodach otrzymało paczki Mikołajkowe.

4.6.6 .OGÓLNOPOLSKA KARTA SENIORA²⁵

W programie mogą wziąć udział osoby, które ukończyły 60 rok życia, posiadające obywatelstwo polskie. Wydawana karta jest bezterminowa i bezpłatna. Dzięki posiadaniu karty, seniorzy mogą korzystać z promocji, ulg oraz zniżek przygotowanych przez partnerów programu. Warunkiem posiadania karty jest wypełnienie formularza zgłoszeniowego. Program Ogólnopolska Karta Seniora jest programem autorskim Stowarzyszenia MANKO, które od 20 lat podejmuje wiele inicjatyw, mających na celu poprawę jakości życia, zdrowia i bezpieczeństwa seniorów oraz jest wydawcą magazynu „Głos Seniora”.

²⁴ Opracowały: Magdalena Sywyk, Malina Wiercińska

²⁵ Opracowała: Aneta Kilijanek

Od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. Ogólnopolską Kartę Seniora wydano 26 osobom spełniającym określone warunki. Od początku trwania programu Ogólnopolską Kartę Seniora posiada już **500** osób z naszej Gminy, którzy korzystają w przysługujących im zniżek.

Firmy honorujące Ogólnopolską Kartę Seniora w 2023 r. w Ustrzykach Dolnych to:

1. Zespół Basenów Delfin
2. Sklep Kolorowy Świat Dziecka
3. Firma Handlowo-Usługowa „KLIMAT” Beata Bilik

U tych partnerów można skorzystać ze zniżek od 5 do 10% na usługi i asortyment.

W całej Polsce liczba partnerów przystępujących do Programu Ogólnopolskiej Karty Seniora oraz liczba uczestników z dnia na dzień wciąż wzrasta.

4.6.7. WYPOCZYNEK LETNI DLA DZIECI Z TERENU GMINY USTRZYKI DOLNE²⁶

Jak co roku także i w 2023 roku Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ustrzykach Dolnych pośredniczył w zorganizowaniu wypoczynku letniego dla dzieci z naszej gminy. W terminie od 27.06.2023 r. do 06.07.2023 r. udało się zorganizować wypoczynek letni dla **8** dzieci z terenu gminy Ustrzyki Dolne. Dzieci wyjechały na obóz do ośrodka „Na Kopcu” ZHP w Zaklikowie, wyjazd został zorganizowany przez Chorągiew Podkarpackiego ZHP w Rzeszowie na zlecenia Podkarpackiego Kuratorium Oświaty w Rzeszowie.

4.6.8. USTRZYCKA KARTA DUŻEJ RODZINY ²⁷

²⁶ Opracowała: Malina Wiercińska

²⁷ Opracowała: Katarzyna Kopacka

Program „Ustrzycka Karta Dużej Rodziny” realizowany jest od 30 stycznia 2016 r. Wprowadzony został Uchwałą nr XV/179/2015 Rady Miejskiej w Ustrzykach Dolnych z dnia 21 grudnia 2015 r. w sprawie wprowadzenia na terenie Gminy Ustrzyki Dolne Programu „Ustrzycka Karta Dużej Rodziny” (Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego z 2016 r. poz. 335).

Zmiany do Programu wprowadzono Uchwałą nr XIX/238/16 Rady Miejskiej w Ustrzykach Dolnych z dnia 28 kwietnia 2016 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr XV/179/2015 Rady Miejskiej w Ustrzykach Dolnych z dnia 21 grudnia 2015 r. w sprawie wprowadzenia na terenie Gminy Ustrzyki Dolne Programu „Ustrzycka Karta Dużej Rodziny” (Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego z 2016 r. poz. 1744). Program „Ustrzycka Karta Dużej Rodziny” adresowany jest do rodzin mających miejsce zamieszkania lub zameldowania na pobyt stały lub czasowy pod wspólnym adresem na terenie Gminy Ustrzyki Dolne, składających się z rodziców, rodzica, lub rodzica wraz z małżonkiem, którzy mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci bez względu na ich wiek. Rodzic oraz małżonek rodzica nabywają uprawnienia do karty na czas nieokreślony. Karta przysługuje także dzieciom w wieku do ukończenia 18 roku życia, w przypadku gdy dziecko uczy się w szkole lub w szkole wyższej do ukończenia 25 roku życia, zaś w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności, bez ograniczeń wiekowych. Karta przyznawana jest niezależnie od dochodu. Kartę może otrzymać każdy członek rodziny, po uprzednim złożeniu przez rodzica wniosku wraz z dokumentacją. Posiadacz karty może skorzystać z ulg i zwolnień udostępnionych przez instytucje gminne oraz oferowanych przez podmioty prowadzące działalność na terenie Gminy Ustrzyki Dolne zwanych Partnerami.

W 2023 r. do Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ustrzykach Dolnych wpłynęło **201** wniosków o przyznanie Ustrzyckiej Karty Dużej Rodziny. Na ich podstawie wydano **360** kart dla członków **201** rodzin. Ponadto do tuż. Ośrodka wpłynęło **2** wnioski o wydanie duplikatu karty dla dwóch osób. Na dzień 31 grudnia 2023 r. do Programu przystąpiło **20** przedsiębiorców z różnych branż.

4.6.9. OGÓLNOPOLSKA KARTA DUŻEJ RODZINY ²⁸

KARTA DUŻEJ RODZINY
rodzina.gov.pl

Od 1 stycznia 2019 r. prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny przysługuje wszystkim rodzicom oraz małżonkom rodziców, którzy mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci. Przez rodzica rozumie się także rodzica zastępczego lub osobę prowadzącą rodzinny dom dziecka.

Prawo do Karty Dużej Rodziny przysługuje także dzieciom:

- w wieku do 18. roku życia,
- w wieku do 25. roku życia – w przypadku dzieci uczących się w szkole lub szkole wyższej,
- bez ograniczeń wiekowych w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności, ale tylko w przypadku, gdy w chwili składania wniosku w rodzinie jest co najmniej troje dzieci spełniających powyższe warunki.

Karta jest przyznawana niezależnie od dochodu w rodzinie. Prawo do posiadania Karty przysługuje członkowi rodziny wielodzietnej, który jest:

- osobą posiadającą obywatelstwo polskie, mającą miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- cudzoziemcem mającym miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, zezwolenia na pobyt czasowy udzielony w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 oraz art. 186 ust. 1 pkt. 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2020 r. poz. 35 ze zm.) , lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu

²⁸ Opracowała: Katarzyna Ogrodzka

uchodźcy lub ochrony uzupełniającej, jeżeli zamieszkuje z członkami rodziny na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

- mającym miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej oraz członkom jego rodziny w rozumieniu art. 2 pkt. 4 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz. U. z 2019 r. poz. 293 ze zm.), posiadającym prawo pobytu lub prawo stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Poniższe tabela przedstawiają zestawienie przyznawania Karty Dużej Rodziny w roku 2023.

Liczba wniosków w roku 2023	Liczba kart wydanych w roku 2023	Liczba osób z terenu gminy Ustrzyki Dolne posiadających uprawnienia do korzystania ze zniżek w ramach Karty Dużej Rodziny w roku 2023
219	387	2 790

Liczba wniosków – nowa rodzina w roku 2023	Liczba wniosków wyłącznie dla rodziców w roku 2023	Liczba wniosków o przedłużenie ważności karty w roku 2023	Liczba wniosków o wydanie duplikatu w roku 2023
12	189	10	7

Liczba wniosków o uzupełnienie składu rodziny w roku 2023	Liczba wniosków dla nowego członka rodziny w roku 2023
2	3

Firmy które przystąpiły do Ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny na terenie Gminy Ustrzyki Dolne to:

- Telefonia Play;
- Bank Polski;
- Bank Pekao;
- Zespół Basenów DELFIN;
- Stacja Paliw Orlen;
- Arkadiusz Kuc Restauracja Niedźwiadek i Huculska.
- Biuro Podróży Eko-Karpaty;
- "Oculus" Gabinet korekcji i terapii wzroku;
- Zielony Koszyk;
- FlixBus.

Ustawowo przyznane są zniżki na przejazdy kolejowe - **37%** na bilety jednorazowe oraz **49%** na bilety miesięczne - ojciec, matka, macocha i ojczym, **50%** ulgi opłaty za paszport - ojciec, matka, macocha i ojczym, **75%** ulgi opłaty za paszport - dzieci, bezpłatny wstęp do parków narodowych. Na terenie kraju dostępne są zniżki z m.in. branż: artykuły przemysłowe, edukacja, kultura, łączność, mieszkanie, odzież i obuwie, sport, turystyka, transport, usługi, zdrowie, żywność.

4.6.10. OŚRODEK WSPARCIA – DZIENNY DOM „SENIOR+”²⁹

W okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ustrzykach Dolnych zrealizował projekt pod nazwą Program wieloletni „Senior +” na lata 2021-2025 edycja 2023, „Zapewnienie funkcjonowania Dziennego Domu „Senior +” w Ustrzykach Dolnych. Z projektu skorzystało w skali roku **16** osób – seniorów po 60 roku życia, zamieszkujących na terenie gminy Ustrzyki Dolne. Wartość całkowita projektu wyniosła **268.604,00 zł**. Wartość wkładu miasta wyniosła: **207.404,00 zł**. Wartość dofinansowania z budżetu państwa wyniosła **61.200,00 zł**.

Działania zrealizowane w ośrodku wsparcia Dzienny Dom „Senior +”:

1. Socjalne:

Seniorzy domu korzystają z następujących usług socjalnych:

- Uczestnicy Dziennego Domu „Senior +” mają zapewniony jeden ciepły posiłek, dostarczony przez firmę cateringową do placówki każdego dnia.
- Seniorom udzielana jest pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, tj. wypełnianie dokumentacji urzędowej, pomoc w wypełnianiu druków opłat, wniosku o wydanie Ustrzyckiej Karty Mieszkańca. Uczestnikom domu udzielana jest pomoc przy formalnościach związanych z korzystaniem z programów pomocowych dedykowanych osobom starszym i niepełnosprawnym, np. pomoc przy wypełnieniu wniosków do programu „Korpus wsparcia Seniorów na rok 2023” w celu objęcia Seniorów opieką na odległość poprzez „Opaskę bezpieczeństwa”.

Pracownicy domu utrzymują stały kontakt z lekarzem pierwszego kontaktu w celu wypisania recept dla Seniorów a także w organizacji wizyt lekarskich.

- Seniorzy mają możliwość korzystania z komputera wraz z dostępem do Internetu.

²⁹ Opracowała: Magdalena Żulińska

2. Aktywizację fizyczną

Utrzymywanie regularnej aktywności fizycznej przez osoby starsze, jest jednym z najważniejszych czynników łagodzących wpływ wieku i umożliwiających pomyślne starzenie się pozwalające na podtrzymanie zdrowia i sprawności w życiu codziennym. W tym celu w Domu Seniora prowadzone są następujące działania:

- Uczestnicy Dziennego Domu „Senior+” mają zapewnioną specjalistyczną opiekę fizjoterapeutyczną. Zajęcia z zakresu aktywności ruchowej prowadzone są grupowo a także indywidualnie. Podczas spotkań indywidualnych zajęcia realizowane są zgodnie z odpowiednio opracowanym planem pracy dla każdego uczestnika. Gimnastyka ogólnousprawniająca prowadzona jest z wykorzystaniem takich przyrządów jak: piłki, taśmy gimnastyczne, hantle, rower stacjonarny, siłowniki i inne stanowiące wyposażenie sali rehabilitacyjnej.
- Podopieczni Domu Seniora biorą udział w pieszych wycieczkach, spacerach, a także korzystają z plenerowych siłowni.
- Podopieczni Domu Seniora korzystają z zielonej przestrzeni Ogrodu Sensorycznego. Ogród Sensoryczny to specjalne miejsce, które ma na celu wspomaganie terapii i wykorzystywanie leczniczych właściwości natury. Różnorodność barw wpływa na nastrój człowieka, uspokaja, relaksuje, pobudza. Tego wszystkiego mogą doświadczyć Seniorzy przebywając w towarzystwie bogatej roślinności Ogrodu Sensorycznego.

3. Zajęcia edukacyjne

W ramach zajęć edukacyjnych w Dziennym Domu „Senior +” prowadzone są różnego rodzaju pogadanki, wykłady, prelekcje oraz warsztaty.

- Podopieczni Domu Seniora wzięli udział w projekcie skierowanym do Seniorów „Sieć Pokoleń – Bezpieczny Senior Online” realizowanym przez fundację TV PULS „Pod Dębem”. W ramach tej inicjatywy placówka otrzymała glukometry. Dla Seniorów przygotowano cykl spotkań z psychologiem, które odbyły się online.
- „Z Cukrzycą na Ty” – spotkanie – z dr hab. inż. Arturem Rydoszem. W Dziennym Domu „Senior+” miało miejsce spotkanie edukacyjno – profilaktyczne, podczas którego uczestnicy domu otrzymali kompleksową wiedzę na temat cukrzycy, różnorodnych typologii choroby, aktualnych metod diagnostycznych a także nowoczesnych narzędzi wspomagających utrzymanie glikemii w normie. W trakcie

spotkania zostały wykonane badania poziomu cukru oraz poziomu cholesterolu oraz trójglicerydów.

- Spotkanie edukacyjno – profilaktyczne „Profilaktyka nietrzymania moczu”. Podczas spotkania zostały poruszone następujące tematy: czym jest nietrzymanie moczu, rodzaje nietrzymania moczu, główne przyczyny nietrzymania moczu, profilaktyka nietrzymania moczu, ćwiczenia mięśni dna miednicy, rola babci w treningu czystości dziecka. Spotkanie poprowadziła Pani Karolina Skuła, Bieszczadzka Położna.

- W ramach projektu „**Korpus wsparcia Seniorów na rok 2023**” **Moduł II**, kilkoro uczestników z Dziennego Domu „Senior+” zakwalifikowało się do udziału w programie, w ramach którego otrzymali „OPASKĘ BEZPIECZEŃSTWA” firmy SiDLY. Dzięki urządzeniu monitorującego stan zdrowia pacjenta, Seniorzy czuli się bezpieczniej.

- Podopieczni Domu Seniora wzięli udział w webinarium CEDUR pt. „Informacyjna rola KNF i UKNF. Sprawdź zanim podejmiesz decyzję inwestycyjną”. Webinarium było skierowane do Seniorów. Jego celem było przybliżenie roli informacyjnej Komisji Nadzoru Finansowego i Urzędu Nadzoru Finansowego, zapoznanie z zasobami strony internetowej KNF, przekazanie możliwości weryfikacji podmiotów oferujących usługi na rynku finansowym.

- W Dziennym Domu „Senior +” Seniorzy wzięli udział w bezpłatnym szkoleniu online, MÓJ PIERWSZY SMARTFON – jak korzystać ze smartfonu i wykorzystać jego funkcjonalność na co dzień. Poruszone były następujące tematy – „Pierwsze ustawienia telefonu”, „Rozmawianie ze smartfonem”, „ Mapy Google i nawigacje”, „Taksówki i komunikacja miejsca”, „Korekcja zdjęć”, „Montaż filmików”, „Kontakt ponad granicami”, „Rozrywka zawsze pod ręką”, „Zdrowie od jednego kliknięcia” Spotkania dostępne są na stronie internetowej ABCSENIOR.COM

- W celu przypomnienia i utrwalenia wiadomości, uczestnicy Dziennego Domu „Senior+” wzięli udział w szkoleniu udzielania Pierwszej Pomocy Przedmedycznej. Szkolenie zostało przeprowadzone przez instruktora w zakresie udzielania Pierwszej Pomocy Przedmedycznej. Seniorzy przypomnieli sobie zasady udzielania Pierwszej Pomocy Przedmedycznej. Omówiono szczegółowo najczęstsze zdarzenia ratowania życia i zdrowia drugiego człowieka, związane z udarem, zawałem, zakrztuszeniem

i zatrzymaniem krążenia. Uczestnicy aktywnie uczestniczyli w części praktycznej wykładu z wykorzystaniem fantomu.

- **ŚWIADOMY SENIOR – BEZPIECZNY SENIOR**

Z uwagi na panujące zagrożenia ze strony oszustów działających różnymi metodami oraz zmieniających się sposobów wyłudzenia pieniędzy, w Dziennym Domu „Senior+” odbyło się kolejne spotkanie edukacyjno – profilaktyczne z funkcjonariuszami Komendy Powiatowej Policji w Ustrzykach Dolnych. Celem spotkania było uświadomienie osobom starszym, jakimi metodami posługują się przestępcy i jak ustrzec się przed oszustwem i kradzieżą. Na podstawie przykładów podanych przez funkcjonariuszy, Seniorzy dowiedzieli się jak nie stać się ofiarą oszustów.

- W ramach zajęć edukacyjnych Seniorzy uczestniczą w różnego rodzaju warsztatach usprawniających pamięć, uwagę, koncentrację, przygotowanych w formie gier i zabaw. Podczas warsztatów Seniorzy rozwiązują zadania logiczne, łamigłówki, krzyżówki a także korzystają z dostępnych w Domu Seniora gier edukacyjnych. Zaproponowane zajęcia mają na celu wspieranie procesów poznawczych. Prowadzone warsztaty są kluczowym elementem pracy z Seniorami, gdyż wpływają na poprawę funkcjonowania Seniora w każdym aspekcie życia.

- Spotkanie edukacyjno – informacyjne UNICEF odbyło się spotkanie informacyjno – edukacyjne z doktorantem afrykanistyki i stypendystką prestiżowego stypendium Narodowego Centrum Nauki. Podczas spotkania omówione zostały działania UNICEF a także można było wysłuchać wykładu o kulturach afrykańskich, pt. „Afryka oczami pracownika UNICEF. Jak skutecznie pomagać”.

- **KOMUNIKACJA Z INNYMI** – pomoc w obsłudze nowego urządzenia w tym komunikatorów. Seniorom udzielana jest pomoc w obsłudze smartfonów, wysyłanie wiadomości za pomocą różnych komunikatorów tj. WhatsApp, Messenger.

- Seniorzy wzięli udział w seminarium szkoleniowym CEDUR pt. „Cyberoszuści atakują – jak nie dać się okraść w Internecie”. Celem szkolenia było zwiększanie świadomości w zakresie cyberbezpieczeństwa w kontekście zagrożeń występujących w Internecie zwłaszcza oszustw na urządzeniach mobilnych. Szkolenie zorganizowano w ramach projektu „CEDUR” przez Urząd Komisji Nadzoru Finansowego we współpracy z Komendą Główną Policji.

- KONKURS ORTOGRAFICZNY – Seniorzy z Dziennego Domu „Senior+” wzięli udział w konkursie ortograficznym zorganizowanym przez Panią Beatę Sawinda, pracownika Biblioteki Pedagogicznej w Ustrzykach Dolnych.

4. Kulturalno – oświatowe

Seniorzy z Dziennego Domu „Senior +” w Ustrzykach Dolnych, aktywnie uczestniczą w życiu kulturalno – oświatowym. Bardzo ważną rolę w kształtowaniu dobrego samopoczucia Seniorów ma aktywność społeczna. Uczestnicy Domu Seniora biorą udział w szeroko rozumianej kulturze.

- Uczestnicy domu biorą czynny udział w wydarzeniach okolicznościowych takich jak: Dzień Babci i Dziadka, Walentynki, Tłusty Czwartek, Ostatki, Dzień Kobiet, Śniadanie Wielkanocne, Dzień Matki, Dzień Dziecka, Święto Niepodległości 11 listopada, Zabawa Andrzejkowa, Wigilia.

- Zabawa karnawałowa Seniorów. Karnawał to szczególny okres balów, maskarad i zabaw. Ten wyjątkowy czas Seniorzy spędzili w wyjątkowych nastojach i w pięknych strojach. Każdy uczestnik przyozdobił swój strój, dekoracyjnym elementem. Były piękne suknie, maski oraz wspinały karnawałowy nastrój.

Zabawa karnawałowa odbyła się na hali sportowej w Ustrzykach Dolnych z Seniorami z Akademii Bieszczadzkiego Seniora.

- W ramach działalności kulturalno – oświatowej Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Ustrzykach Dolnych, podopieczni Domu Seniora wzięli udział w autorskim spotkaniu Pana Roberta Antonia, autora książek Dr Oskar Schmidt (1902 – 1976) Sanocki Król Gumy, Skarby Wawelskie w Kanadzie (1940- 1960), Mowy Sejmowe (1893- 1969) oraz Ród Kąckich z Kątów H. Brochwicz. Kolejnym wydarzeniem było spotkanie pt.: „Ustrzyckie lato z regionalną książką”. Bohaterką spotkania była Pani Magdalena Skubisz, autorka książek „LO Story”, „Dżus&Dżin”, „Aptekarki” i „Czarciego ogrodu”. Dla uczestników autorka przygotowała Herbatę Mistrzowską (wg. receptury Stefani Korżawskiej). Podopieczni Domu Seniora mieli okazję obejrzeć wystawę prac Pana Krzysztofa Wnęka, pt.: „IGŁA I NITKA MALOWANE”. Prace Pana Krzysztofa zostały wykonane haftem krzyżykowym.

- Podopieczni z Dziennego Domu „Senior+” wzięli udział w plenerowych warsztatach artystycznych, które odbyły się w gminie Ustrzyki Dolne w parku Pod Dębami. Warsztaty realizowane były w ramach projektu „Czyste, Zielone Miasta”. Podczas

wydarzenia Seniorzy zaprezentowali jedną z technik pracy artystycznej którą realizują w Domu Seniora, „Drzewo”. Praca została wykonana na drewnie. Do warsztatów dołączyli zaproszeni goście z różnych miast Polski oraz dzieci. Zaprezentowana technika bardzo zainteresowała zaproszonych gości a także mieszkańców miasta Ustrzyki Dolne.

- Wizyta kulturalno – edukacyjna w Muzeum Bieszczadzkiego Parku Narodowego w Ustrzykach Dolnych. Podopieczni Domu Seniora mieli okazję zwiedzić nowo zmodernizowane Muzeum Bieszczadzkiego Parku Narodowego. Liczne dioramy prezentujące bieszczadzką florę i faunę „ożywione” dzięki nowoczesnym rozwiązaniom multimedialnym, skamieniałości prezentujące zmierzchłą historie tych terenów oraz doskonale odwzorowane elementy architektury fotografie i audiowizualne instalacje opowiadające o lokalnej kulturze, skupiły dużą uwagę Seniorów.
- Wyjście do Kina – Projekcja filmu Ulmowie. Błogosławiona Rodzina.
- Spotkanie podsumowujące film – Ulmowie. Błogosławiona Rodzina. Spotkanie poprowadziła Pani Beata Sawinda, pracownik Pedagogicznej Biblioteki w Ustrzykach Dolnych.
- NARODOWE CZYTANIE 2023 r. – W Dziennym Domu „Senior +” odbyło się spotkanie w ramach akcji Narodowego Czytania 2023 roku, poprowadzone przez Panią Beatę Sawinda, pracownika Pedagogicznej Biblioteki w Ustrzykach Dolnych. W 2023 roku lekturą akcji było „Nad Niemnem” Elizy Orzeszkowej”.
- W ramach programu Erasmus +, Partnerstwa na małą skalę w kształceniu i szkoleniu zawodowym „Międzynarodowy przewodnik oparty na dowodach łączących terapeutyczne metody integracji sensorycznej, pokój sensoryczny i ogród terapeutyczny” Seniorzy wzięli udział w konferencji rozpoczynającej wizytę partnerów z Rumunii, a także uczestniczyli w warsztatach sensorycznych trwających kilka dni.

5. Sportowo – rekreacyjne

Zajęcia sportowo rekreacyjne są najbardziej lubianą formą spędzania czasu wolnego uczestników Dziennego Domu „Senior+” w Ustrzykach Dolnych. Do nich należą m.in. wycieczki o charakterze krajoznawczo- edukacyjnym.

- Seniorzy z Dziennego Domu „Senior+” wzięli udział w wycieczce wyjazdowej do

Łańcuta. Głównym celem wyjazdu było zwiedzenie zespołu pałacowo – parkowego na czele z Zamkiem. Jest on jedyną z najpiękniejszych rezydencji agroturystycznych w Polsce. Do zespołu pałacowo – parkowego należy również Storczykarnia, którą Seniorzy również mili okazję zobaczyć.

- Ognisko integracyjne z Seniorami z Akademii Bieszczadzkiego Seniora”. Ognisko odbyło się na paśmie Żukowa w Ustianowej Górnej.

6. Aktywizujące społecznie (w tym spotkania międzypokoleniowe).

W ramach zajęć aktywizujących społecznie w Dziennym Domu „Senior+” miały miejsce spotkania międzypokoleniowe a także spotkania z zaprzyjaźnionymi Seniorami.

- Świątowanie dnia BABCI I DZIADKA z dziećmi ze Szkoły Podstawowej nr 1 im. Mikołaja Kopernika w Ustrzykach Dolnych. Z okazji dnia Babci i Dziadka Seniorzy wraz z dziećmi uczestniczyli w warsztatach artystycznych. Podczas warsztatów tworzyli kartki okolicznościowe dla Babci i Dziadka.

- Spotkanie międzypokoleniowe z dziećmi ze Żłobka Miejskiego w Ustrzykach Dolnych. Dzień Babci i Dziadka podopieczni Domu Seniora spędzili z zaprzyjaźnionymi dziećmi ze Żłobka Miejskiego w Ustrzykach Dolnych. Podczas spotkania Seniorzy czytali dzieciom bajki.

- Spotkanie integracyjne z uczestnikami Warsztatów Terapii Zajęciowej w Ustrzykach Dolnych. W Dziennym Domu „Senior+” odbyło się spotkanie integracyjne Seniorów z uczestnikami Terapii Zajęciowej. Celem spotkania była integracja a także wspólne warsztaty rękodzielnicze – wymiana doświadczeń.

- Seniorzy z Dziennego Domu „Senior+” wzięli udział w uroczystym otwarciu Tężni Solankowej w Parku Pod Dębami w Ustrzykach Dolnych. Tężnia Solankowa ma działanie lecznicze, jest miejscem rehabilitacji dla Seniorów. Nowo powstały obiekt stał się dla Seniorów miejscem leczniczym, który pozytywnie wpływa na układ nerwowy, układ gruczołów dokrewnych, a także działa stymulująco na układ odpornościowy.

- Spotkanie integracyjne z młodzieżą „Patroni Roku”. Cykl spotkań z Patronami roku 2023 ustanowionych przez Sejm i Senat Rzeczypospolitej Polskiej. W Dziennym Domu „Senior +” odbyło się spotkanie z cyklu spotkań, Patroni roku 2023, poświęcone Wisławie Szymborskiej. Życie i twórczość Wisławy Szymborskiej zostało

zaprezentowane przez uczniów Szkoły Podstawowej nr 1 im. Mikołaja Kopernika w Ustrzykach Dolnych. Spotkanie Seniorów i młodzieży było okazją do nawiązania nowych relacji, a także miało charakter edukacyjny.

- Uroczyste świętowanie Dnia Matki. To był piękny, wyjątkowy, wzruszający dzień. Każdy Senior otrzymał od swojego dziecka nadesłaną kartkę z życzeniami. Niespodzianką dla Seniorów był koncert skrzypcowy.
- Z okazji Dnia Dziecka, Seniorzy z Dziennego Domu „Senior+” w Ustrzykach Dolnych, spotkali się z dziećmi ze Żłobka Miejskiego w Ustrzykach Dolnych. W ramach spotkania Seniorzy wraz z dziećmi wzięli udział w warsztatach artystycznych – „Rękodzieło z masy porcelanowej”.
- Kolejnym spotkaniem międzypokoleniowym, była integracja Seniorów z uczniami klas pierwszych, Szkoły Podstawowej nr 1 im. Mikołaja Kopernika w Ustrzykach Dolnych. W ramach spotkania odbyły się wspólne warsztaty artystyczne „Malowanie figurek gipsowych”. Seniorzy wspólnie z dziećmi malowali postacie bajkowe.
- Uroczyste świętowanie Światowego i Ogólnopolskiego Dnia Seniora a także Dnia Niepodległości z dziećmi ze Żłobka Miejskiego w Ustrzykach Dolnych. Seniorzy wspólnie z dziećmi w atmosferze pełnej radości świętowali swój dzień. Spotkanie było także okazją do zorganizowania wspólnych warsztatów artystycznych. Dla upamiętnienia spotkania Seniorzy podarowali dzieciom własnoręcznie wykonane króliki.
- W Dziennym Domu „Senior+” odbyła się zabawa Andrzejkowa. Andrzejki to doskonała okazja do świętowania przed zbliżającą się Wigilią i Sylwestrem. W tym dniu Seniorzy uczestniczyli w zabawach Andrzejkowych tj. lanie wosku, losowanie ciasteczka z wróżbą, moneta w studni. Zabawie towarzyszył doskonały nastrój Seniorów.

7. Terapię zajęciową

Jedną z form aktywizacji mieszkańców Domu Seniora jest terapia zajęciowa. Terapia zajęciowa jest działaniem wielokierunkowym, mającym na celu usprawnienie psychiczne i fizyczne jego uczestników. Terapia zajęciowa daje każdemu uczestnikowi szansę wyrażenia siebie w dostępnej i indywidualnej formie, określonej jego wewnętrznymi i zewnętrznymi predyspozycjami. Pozwala na wybór takiej formy twórczości, która odpowiada indywidualnym uzdolnieniom i możliwościom.

- Uczestnicy Dziennego Domu „Senior+” biorą czynny udział w zajęciach stolarstwa i majsterkowania. Podczas warsztatów Seniorzy tworzą prace z kamieni oraz drewna a także materiałów naturalnych. Tworzone są różne domki, kamienice, stelaże do stroików okolicznościowych. Podopieczni przygotowują materiały drewniane, tj. sklejki, deski, jako baza do dalszej pracy Seniorów.
- W Dziennym Domu „Senior+” organizowane są tematyczne warsztaty krawieckie. tj. „Retro na nowo”, „Strefa kroju i szycia”. Podczas warsztatów podopieczni doskonalią umiejętności szycia na maszynie oraz ręcznego szycia.
- Malowanie po numerach. Malowanie po numerach to przyjemna forma relaksu dla naszych Seniorów. Aktywność ta przynosi szereg korzyści dla ciała i umysłu. Malowanie po numerach poprawia koncentrację i uwagę. Aktywny i twórczy odpoczynek bardzo korzystnie wpływa na organizm.
- Wyklejanie obrazów metodą diamentową. Haft diamentowy to nowatorski sposób tworzenia obrazów złożonych z maleńkich diamentów. Technika ta często nazywana jest haftem diamentowym ze względu na podobieństwo gotowych obrazów do haftu. Wyklejając obrazy Seniorzy w przyjemny sposób zwiększają swoją umiejętność koncentracji i skupienia na aktualnie wykonywanym zadaniu. Odszukiwanie i umieszczanie we właściwych miejscach maleńkich diamentów świetnie rozwija i ćwiczy zdolności małej motoryki u Seniorów.
- Warsztaty malarstwa kreatywnego – Malarstwo to kolejna przestrzeń kreatywna, w której warto się zgubić, by odkryć w sobie wewnętrzne dziecko. W malarstwie nie chodzi o jasno ustalone zasady. To czas na eksperymentowanie, odkrywanie i dopuszczanie do głosu intuicji. Malarstwo kreatywne to przestrzeń, w której Seniorzy oddają się z wielką pasją. Podczas warsztatów podopieczni oddają się tej formie aktywności malując obrazy farbami akrylowymi, ostatecznie chodzi o dobrą zabawę i rozwijanie kreatywności.
- Podopieczni Domu Seniora mieli okazję wziąć udział w warsztatach mydlarskich. Warsztaty mydlarskie to niecodzienna okazja, aby własnoręcznie wykonać pachnące i idealne do kąpieli mydło. Mydełka owocowe, orientalne, mydełka pachnące cynamonem, markują, mandarynkami, kokosem, kawą, lawendą itp. Podczas warsztatów Seniorzy eksperymentowali z formą, kształtem, kolorem, fakturą

i zapachem. Własnoręcznie zrobione, pachnące i kolorowe mydła, to piękna ozdoba każdej łazienki lub też oryginalny pomysł na prezent.

- Warsztaty kolorowania terapeutycznego – terapia przy pomocy sztuki określana jest często mianem arteterapii. Kolorowanie jest jedną z form właściwości terapeutycznych i relaksacyjnych. Kolorowanie to czynność, która nie tylko uspokaja, ale także wpływa na kreatywność. W trakcie wypełniania rysunku kolorem zaangażowane są obie półkule, a pewna powtarzalność kolorowanych motywów wymusza wynajdywanie coraz to nowych kombinacji kolorystycznych. W Dziennym Domu „Senior+” podopieczni wypełniają kolorem rysunek, który złożony jest z podobnych lub powtarzalnych elementów, dzięki czemu możliwe jest osiągnięcie stanu zbliżonego do medytacji.
- Muzykoterapia – muzykoterapia to jedna z form psychoterapii, w której podstawowym środkiem oddziaływania terapeutycznego jest muzyka. Muzyka oddziałuje na człowieka pozaintelektualnie, pobudza go, porządkuje jego uczucia. Każdy bez względu na wiek jest podatny na jego działanie. Muzyka redukuje trudności, ułatwia współpracę, ogranicza konflikty, podwyższa umiejętność koncentracji. Podopieczni Domu Seniora chętnie uczestniczą w tego rodzaju formie terapii.

4.6.11. DZIENNY DOM POMOCY „AKADEMIA BIESZCZADZKIEGO SENIORA”³⁰

Dzienny Dom Pomocy „Akademia Bieszczadzkiego Seniora” jest placówką wspierającą ludzi starszych z terenu Gminy Ustrzyki Dolne, kobiet i mężczyzn nieaktywnych zawodowo, którzy ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają opieki i pomocy w zaspokajaniu co najmniej jednej z podstawowych

³⁰ Opracowała: Mariola Niedźwiecka -Zegar

czynności dnia codziennego. Dzienny Dom Pomocy "Akademia Bieszczadzkiego Seniora" zapewnia 8 godzinną ofertę zajęć dla 30 osób w dniach od poniedziałku do piątku, dostosowaną do potrzeb i możliwości wynikających z wieku i stanu zdrowia. Ośrodek pozwala na aktywne spędzenie czasu wolnego. W pobliżu utworzono Ogród Sensoryczny, który pomaga w odprężeniu i odstresowaniu poprzez odczuwanie i doznawanie zapachów, tekstur i dźwięków znajdujących się w nim obiektów i roślin. Organizacja Ośrodka wspiera i ułatwia również nawiązywanie więzi towarzyskich i przyjaźni.

1. Aktywizacja fizyczna:

Poprawa aktywności fizycznej oraz samodzielność i sprawność fizyczna to jeden z ważniejszych celów zachowania vitalności Seniorów z Gminy Ustrzyki Dolne. W tym celu zrealizowaliśmy następujące działania:

- Siłownia na świeżym powietrzu dla dorosłych w Parku pod Dębami - Seniorzy raz w tygodniu wychodzili na spacer połączony z ćwiczeniami wykonywanymi na sprzętach do ćwiczeń zlokalizowanych w Parku pod Dębami. Podczas ćwiczeń Seniorzy dotleniaли ciało i umysł wykorzystując świeże, bieszczadzkie powietrze.
- Spacery na Stadion Miejski w Ustrzykach Dolnych w formie Nordic Walking
- Rehabilitacja z Fizjoterapeutą - spotkania z Fizjoterapeutą w formie indywidualnej i grupowej, wykonywanie ćwiczeń dostosowane do sprawności fizycznej danej osoby.
- Sala do ćwiczeń w Ośrodku zawiera przyrządy do aktywności fizycznej takie jak bieżnia, rowerek, piłki, taśmy gimnastyczne, hantle, siłowniki i inne. Seniorzy często korzystają z wybranych i dostosowanych do siebie narzędzi.
- Rehabilitacja indywidualna, realizowana zgodnie z opracowanym planem pracy dla każdego uczestnika.
- Cykliczne spacery połączone z seansami w tężni solankowej zlokalizowanej w Parku pod Dębami.

2. Socjalne:

Seniorzy najczęściej korzystali z takich usług socjalnych jak:

- Jeden posiłek w postaci obiadu jednodaniowego.
- Bezpłatny dowóz uczestników na zajęcia, a po zakończeniu zajęć do miejsca ich zamieszkania.
- Pomoc w dostępie do służby zdrowia.

- Pomoc w załatwianiu spraw urzędowych w tym pomoc przy formalnościach związanych z korzystaniem z programów dla osób starszych i niepełnosprawnych.
- Pomoc w korzystaniu i dostępie do komputera z Internetem.
- Odpoczynek w miejscu zapewnionym i specjalnie zorganizowanym do odpoczynku.
- Usługi o charakterze bytowym w tym pranie i prasowanie odzieży.
- Dostęp do urządzeń higienicznych.
- Tworzenie poczucia bezpieczeństwa, opieki i przynależności do grupy.
- Konsultacje z Dietetykiem i Diabetologiem.
- Konsultacje z pielęgniarką POZ
- Konsultacje z lekarzem POZ

3. Edukacyjne:

W ramach zajęć edukacyjnych Seniorom zaproponowano:

- Treningi umiejętności społecznych i interpersonalnych.
- Treningi pamięci.
- Treningi w zakresie wyglądu zewnętrznego i higieny osobistej.
- Treningi koncentracji pamięci w formie indywidualnej i grupowej.
- Biblioterapia
- Muzykoterapia
- Zajęcia i Warsztaty kulinarne.
- Zajęcia manualne.
- Trening planowania dnia codziennego.
- Zajęcia na podstawie warsztatów "Story2Remember" w ramach projektu "Ścieżki Współpracy - Akademia Opiekunów". Z przeprowadzonych Warsztatów został wydany przewodnik do pracy z osobami starszymi "CZAS NA TWOJĄ OPOWIEŚĆ" w której znajdują się metody pracy z wykorzystaniem techniki dramatu kreatywnego i sztuki opowiadania.
- Wykłady z Funkcjonariuszami Państwowej Straży Pożarnej Komendy Powiatowej w Ustrzykach Dolnych pt. "CZAD I OGIENI - OBUDŹ W SOBIE CZUJNOŚĆ" w którym zostały poruszone tematy dotyczące zagrożeń i przyczyn powstawania pożarów. Wykłady odbyły się dwukrotnie.

- Debata z Funkcjonariuszami Policji Komendy Powiatowej Policji w Ustrzykach Dolnych na temat bezpieczeństwa. Debata zatytułowana “Porozmawiajmy o bezpieczeństwie - możesz mieć na nie wpływ”
- Spotkanie profilaktyczno - edukacyjne z Funkcjonariuszami Policji Komendy Powiatowej Policji w Ustrzykach Dolnych “Fałszywy telefon, zagrożone oszczędności”. Celem spotkania było uświadomienie jakie aktualnie metody, stosują oszuści, m.in. na wnuczka, na policjanta czy na wypadek.
- Warsztaty pt. “Codzienna profilaktyka Cukrzycy” z dr hab. inż. Arturem Rydosz Prezesem Fundacji z “Cukrzycą na Ty”. Podczas spotkania uczestnicy zapoznali się z objawami cukrzycy i jej rodzajami oraz sposobami postępowania w trakcie leczenia i zapobiegania.
- W ramach zajęć edukacyjnych, Seniorzy biorą udział w różnego rodzaju treningach koncentracji i pamięci, w formie indywidualnej i grupowej polegających na treningu umysłu, poznawaniu technik zapamiętywania poprzez rozwiązywanie krzyżówek, rozsypanek wyrazowych, układanie nowych słów z liter, rebusy, szukanie różnic w obrazkach, układanie rymów, gry zespołowe, gry logiczne i gry rozwijające twórcze myślenie.
- Cykliczne, edukacyjne spotkania online z psychologiem z Fundacji TVP Puls “Pod Dębem”.
- Spotkanie edukacyjne z Panem Mateuszem Węgrzynem ze stowarzyszenia Fidei Defensor w ramach projektu BezpiecznaPolska.org nt. bezpieczeństwa prawnego seniorów oraz bezpieczeństwa w Internecie.
- Cykliczne spotkania edukacyjne z pracownikami Miejskiej Biblioteki w Ustrzykach Dolnych.
- Spotkanie z przedstawicielem organizacji UNICEF nt. organizacji i jej działalności na świecie.
- Spotkanie z Dietetykiem nt. zdrowej i naturalnej żywności dla zachowania witalności i sił przez długie lata, połączone z degustacją naturalnych syropów, dżemów oraz soków.
- Spotkanie z Ratownikami medycznymi dotyczące pierwszej pomocy i dbałości o zdrowie.
- Kurs online “Mój pierwszy Smartphone”

- Warsztaty o tolerancji z okazji Światowego Dnia Tolerancji.
- Warsztaty żywieniowe z infuenserką, autorką książki "Zdrowy talerz" Katarzyną Biłas, wspólne gotowanie i edukacyjne ciekawostki o zdrowym żywieniu. Przygotowanie "lekkiej szarlotki" i Pizzy FIT.
- Warsztaty "Zmysł wzroku i dotyku" zorganizowane we współpracy z ekspertami z Rumunii.
- Udział w programie "Korpus wsparcia dla Seniorów na rok 2023" - opaski bezpieczeństwa. Trzech uczestników skorzystało z opasek bezpieczeństwa. Opaska bezpieczeństwa to opaska pozwalająca na wezwanie pomocy w sytuacji zagrożenia.
- Spotkanie z przedstawicielami Ratownictwa Medycznego i Komendy Powiatowej Policji w Ustrzykach Dolnych spotkanie poświęcone pierwszej pomocy i bezpieczeństwu na drogach.

4. Kulturalno - oświatowe i rekreacyjne:

Seniorzy aktywnie uczestniczą w życiu kulturowo - oświatowym Gminy Ustrzyki Dolne m.in.:

- Spotkanie autorskie z Panem Robertem Antoniem w Powiatowej i Miejskiej Bibliotece Publicznej w Ustrzykach Dolnych. Autor książek opowiadał o niezwyklej i barwnej postaci międzywojennego Sanoka jaką był dr Oskar Schmidt.
- Spotkanie z Zakonnica Julią z Parafii św. Józefa Robotnika w Ustrzykach Dolnych i wspólne kolędowanie, rozmowy na temat wiary.
- Spotkanie i kolędowanie z uczniami Bieszczadzkiego Zespołu Szkół Zawodowych w Ustrzykach Dolnych.
- Specjalnie zorganizowana zabawa karnawałowa dla Seniorów w Hali OSiR w Ustrzykach Dolnych.
- Seniorzy biorą czynny udział w wydarzeniach okolicznościowych wynikających z kalendarza m.in. Dzień Ziemi, Babci, Dziadka, Walentynki, Tłusty Czwartek itd.
- Warsztaty "Bieszczadzkie rękodzieło" połączone z tematyczną prelekcją w Muzeum Bieszczadzkiego Parku Narodowego.
- Uczestnictwo w otwarciu tężni solankowej oraz zapoznanie się z korzyściami dla zdrowia, płynącymi z korzystania z tężni.
- Uczestnictwo w akcji "Ustrzyki Dolne to czyste, zielone miasto". Wspólnie przygotowaliśmy stoisko wraz z warsztatami i pięknymi, ekologicznymi pracami

(kwitnące łąki wykonane na drewnie, sowy wykonane z szyszek i kory, drzewa wykonane z mchu i kory) w ramach działań proekologicznych.

- Sadzenie drzew w akcji “Ustrzyki Dolne to czyste i zielone miasto”.
- Spotkanie “Drugie ustrzyckie lato z książką regionalną” zorganizowane przez Miejską i Powiatową Bibliotekę Publiczną w Ustrzykach Dolnych, którego gościem była Magdalena Skubisz - autorka książek.
- Wernisaż prac fotograficznych w tematyce ornitologicznej, połączone z prelekcją na temat bieszczadzskich ptaków.
- Warsztaty plastyczne pt. “gipsowe love” z Panią Anną Mordarską, która przedstawiła i opowiedziała jak wykonać figurki z gipsu oraz jakie techniki zastosować w celu mieszania farb do zdobień figur.
- Ognisko integracyjne na Holicy wraz z Seniorami z Dziennego Domu “Senior +”.
- Spotkanie z lokalną poetką Czesławą Mileszko nt. jej życiorysu, kariery, skąd czerpie natchnienie. Połączone z czytaniem poezji.
- Zorganizowaliśmy wspólne “Narodowe czytanie” z uczniami Zespołu Szkół Zawodowych. Wspólne odczytanie fragmentów powieści “Nad Niemnem” Elizy Orzeszkowej.
- Seans filmowy w Ustrzyckim Domu Kultury “Ulmowie – rodzina błogosławiona”.
- Wycieczka do Łańcuta - zwiedzanie Zamku, wozowni i spacer po Parku.
- Powitanie jesieni - świętowanie Dnia Seniora w ustrzyckim parku pod dębami - przy ognisku z kiełbasą, pieczonych lokalnych ziemniakach i słodkim poczęstunku.
- Świętowanie światowego dnia chleba - warsztaty kulinarne z pieczenia chleba.
- Uczestnictwo w wystawie prac Krzysztofa Wnęka “Haft krzyżykowy” w Bibliotece Miejskiej.
- Uczestnictwo w wystawie ikon Agnieszki Dusznik “Tęsknoty” zorganizowanej w Ustrzyckim Domu Kultury.
- Uczestnictwo w lokalnej konferencji programu ERASMUS + w Urzędzie Miejskim - tematem spotkania był międzynarodowy przewodnik oparty na dowodach łączących terapeutyczne metody integracji sensorycznej, pokój sensoryczny, ogród sensoryczny.

- Warsztaty kulinarne z przedstawicielkami kół gospodyń wiejskich "KGW Brzegi Dolne" i "KGW Hoszowczyk". Wspólne lepienie pierogów i śpiewanie bieszczadzskich piosenek.
- Zabawa andrzejkowa połączona z wróżbami i laniem wosku.
- Warsztaty "Świąteczne Cuda" z lokalnym artystą Zbigniewem Zamołojko, tworzenie świątecznych prac.
- Warsztaty świąteczne Kamieniczki Bożonarodzeniowe.
- Warsztaty świąteczne pieczenie i zdobienie pierniczków.
- Warsztaty bożonarodzeniowe tworzenie stroików bożonarodzeniowych.
- Uroczysta wigilia w Bieszczadzkim Ośrodku "Danfarm" wraz z Dziennym Domem "Senior +" wspólne świętowanie.
- Cykliczne spotkania z poezją przy zimowej herbacie - wspólne czytanie poezji i własnej twórczości.
- Spotkanie połączone z warsztatami KGW Hoszowczyk i Brzegi Dolne przygotowanie tradycyjnych Hryczaników z sosem grzybowym.

5. Aktywizacja społeczna w tym spotkania międzypokoleniowe

W ramach zajęć aktywizujących społecznie w "Akademii Bieszczadzkiego Seniora" miały miejsce spotkania międzypokoleniowe.

- Seniorzy współorganizowali koncert z okazji Dnia Mamy wraz z uczniami ze Szkoły Podstawowej nr 1 w Ustrzykach Dolnych. Po koncercie wspólnie udali się do Ogrodu Sensorycznego w którym wykonano część artystyczną, a całość dnia zakończyli wspólnymi rozmowami przy kawie i herbacie i przygotowanych wcześniej słodkościach.
- Z okazji Dnia Babci i Dziadka z wizytą w Ośrodku były Dzieci niepełnosprawne ze Stowarzyszenia "Promyk Nadziei". Dzieci przedstawiły część artystyczną z muzyką i poezją.
- Z okazji Dnia Babci i Dziadka odbyło się spotkanie z dziećmi ze Szkoły Podstawowej nr 1 w Ustrzykach Dolnych. Dzieci przygotowały kwiaty ręcznie robione z bibuły z życzeniami, dla każdego Seniora.
- Wizyta w Przedszkolu nr 2 gdzie Seniorzy obejrzeli występ dzieci, odbyły się śpiewy Dzieci z Seniorami , poczęstunek. Seniorzy na tę okazję przygotowali

podarunki dla przedszkolaków w formie laleczek ręcznie robionych z włóczki oraz uszytych poduszeczek dla chłopców.

- Wizyta w Stowarzyszeniu "Promyk Nadziei" z okazji Dnia Dziecka. Seniorzy obdarowali niepełnosprawne dzieci podarunkami w formie laleczek ręcznie robionych z włóczki oraz uszytych poduszeczek dla chłopców.
- Wizyta w Przedszkolu nr 2 z okazji Dnia Dziecka. Seniorzy obdarowali dzieci podarunkami w formie laleczek ręcznie robionych z włóczki oraz uszytych poduszeczek dla chłopców.
- Wizyta w Szkole Podstawowej nr 1 z okazji Świąt Bożego Narodzenia. Seniorzy obejrzeni część artystyczną i przygotowali podarunki dla Uczniów z okazji Mikołaja.
- Cykliczne spotkania i warsztaty z młodzieżą z Bieszczadzkiego Zespołu Szkół Zawodowych.
- Cykliczne spotkania i warsztaty z Mieszkańcami Domu Pomocy Społecznej w Moczarach.
- Cykliczne spotkania z Członkami Młodzieżowej Rady Gminy, na których Seniorzy uczą się obsługi telefonów, komputerów i na bieżąco rozwiązują swoje problemy w tematach multimedialnych i elektronicznych.
- Spotkanie z Młodzieżą z Bieszczadzkiego Zespołu Szkół Zawodowych. Wspólne śpiewanie pieśni patriotycznych i tworzenie kotylionów - symbolu naszej dumy narodowej. Zapalenie zniczy, aby uczcić pamięć tych, którzy walczyli o niepodległą ojczyznę.
- Wspólne kolędowanie z Młodzieżową Radą Gminy przy akordeonie.
- Spotkanie międzypokoleniowe z młodzieżą z Bieszczadzkiego Zespołu Szkół Zawodowych, wspólne kolędowanie i składanie życzeń oraz tworzenie kartek świątecznych.
- Spotkanie świąteczne z uczniami Szkoły Podstawowej Nr 1 w Ustrzykach Dolnych i wspólne kolędowanie oraz składanie życzeń świątecznych.
- Z okazji zbliżających się Świąt Wielkanocnych spotkanie międzypokoleniowe z uczniami z Bieszczadzkiego Zespołu Szkół Zawodowych, słodkie upominki i kartki dla seniorów.

- Spotkanie z dziećmi ze Szkoły Podstawowej Nr 1 w Ustrzykach Dolnych. Szukanie wiosny, piękne piosenki i wierszyki przygotowane przez dzieci, a seniorzy ręcznie przygotowali kwiaty tulipany i breloki.
- Wizyta w Szkole Podstawowej nr 1 w Ustrzykach Dolnych na Dzień z Nowoczesną Technologią.

6. Psychologiczne:

W ramach zajęć psychologicznych w “Akademii Bieszczadzkiego Seniora” miały miejsce spotkania:

- Spotkania online z Psychologiem w ramach projektu “Sieć pokoleń - bezpieczny Senior online” zorganizowane we współpracy z Fundacją TV Puls “Pod Dębem”.
- Spotkania indywidualne i grupowe z Psychologiem w Ośrodku.

7. Terapia zajęciowa:

Seniorzy z “Akademii Bieszczadzkiego Seniora” rozwijali swoje zainteresowania podczas zajęć:

- Arteterapia, zajęcia plastyczne, rozwijanie wyobraźni, stymulowanie do twórczego myślenia, rozwijanie sprawności manualnej, poznawanie nowych technik plastycznych.
- Muzykoterapia czynna i bierna, zabawy przy muzyce, wspólne śpiewanie piosenek, relaksacja.
- Ergoterapia - angażowanie seniora w prace domowe, drobne prace stolarskie, krawiectwo, dziewiarstwo, hafciarstwo.
- Zdobnictwo i dekoratorstwo - wykonywanie ozdób, stroików, kartek okolicznościowych różnymi technikami.
- Kulinoterapia - warsztaty kulinarne np. robienie sałatek, pieczenie ciast, chleba.
- Ludoterapia - gry planszowe i karciane.
- Szycie ozdób i dekoracji.
- Zajęcia z obsługi komputerów i laptopów.
- Hortiterapia kwiatowa.
- Warsztaty origami - tworzenie kwiatów do palm na Niedzielę Palmową.

Działalność placówki przyczyniła się do poprawy jakości życia seniorów, pomagała w integracji i zachęcała do rozwijania aktywności. Zwiększyła zaangażowanie

seniorów w płaszczyznach społecznych zarówno w środowisku lokalnym jak i senioralnym na terenie placówki.

Przyczyniła się do poprawy kondycji psychofizycznej wśród uczestników placówki, do zwiększenia świadomości i wiedzy na tematy zdrowego stylu życia, aktywnego spędzania czasu wolnego, do podwyższenia umiejętności interpersonalnych. Uczestnictwo w zajęciach o charakterze edukacyjnym poszerzyło horyzonty wiedzy uczestników w różnych płaszczyznach życia, przyczyniło się do podniesienia poziomu wiedzy w zakresie zdrowego stylu życia, przestrzegania diety. Spotkania z ciekawymi ludźmi i wycieczki poszerzały wiedzę o świecie, muzyce, pozwoliły poznawać artystów i ich niespotykane umiejętności, uczyły jak unikać zagrożeń i budować własne poczucie bezpieczeństwa. Zajęcia aktywności ruchowej poprawiały sprawność fizyczną uczestników i utrzymywały ją na zamierzonym poziomie. Wspólne prace, rozmowy, spotkania zbliżają ludzi do siebie. Często rodzą się nowe znajomości i przyjaźnie. Wspólne przedsięwzięcia kulturalne, towarzyskie, terapeutyczne mają istotny wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne. Wyzwalają one wiarę we własne siły, poczucie godności i przydatności. Dzięki zajęciom prowadzonym w Domu uczestnicy nie są samotni, mogą z kimś porozmawiać, podzielić się swoimi radościami, ewentualnie poskarżyć się na swoje niepowodzenia, dolegliwości, poradzić się w trudnych dla siebie sprawach, zawsze licząc na wysłuchanie i zrozumienie. W gronie znajomych miło spędzają czas na rozmowach, śpiewie, wspólnych grach i zabawach, opowiadaniu dowcipów. Zdobywają nowe ciekawe informacje na różne interesujące ich tematy. Docenianie dorobku osób starszych, wyzwalanie pozytywnych uczuć emocjonalnych, okazywanie przydatności i znaczenia w środowisku, podtrzymywanie sprawności psychofizycznej poprzez rozmowy, porady, terapię zajęciową, a także zajęcia ruchowe powodują, że seniorzy czują się w Dziennym Domu Pomocy "Akademia Bieszczadzkiego Seniora" bardzo dobrze i chętnie uczestniczą w zajęciach.

4.6.12. WYDAWANIE ZAŚWIADCZEŃ DO PROGRAMU „CZyste Powietrze”³¹

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020 r. poz. 1219 ze zm.) oraz na podstawie zarządzenia Burmistrza Ustrzyk Dolnych z dnia 2 listopada 2020 r. Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ustrzykach Dolnych rozpoczął wydawanie zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego. Powyższe zaświadczenie potrzebne jest osobom, które chcą przystąpić do Programu „Czyste Powietrze” i zamierzają złożyć wniosek

³¹ Opracowała: Magdalena Sywyk

o przyznanie dofinansowania do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

W okresie **od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r.** Ośrodek wydał **107** zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego.

Liczba zaświadczeń w okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. (w szt.)			
	Dla gospodarstw wieloosobowych	Dla gospodarstw jednoosobowych	Suma
Wydane zaświadczenia	83	24	107

Liczba zaświadczeń narastająco od początku ich wydawania tj. 03.11.2020 r. do 31.12.2023 r. (w szt.)			
	Dla gospodarstw wieloosobowych	Dla gospodarstw jednoosobowych	Suma
Wydane zaświadczenia	187	56	243

5. WNIOSKI KOŃCOWE I POTRZEBY W ZAKRESIE DZIAŁANIA OŚRODKA ³²

Rok 2024 będzie dla tut. Ośrodka kontynuacją realizowanych zadań i prowadzonych działań wynikających z przepisów prawa, w szczególności poprzez:

1. Świadczenie pomocy wynikającej z ustawy o pomocy społecznej, ustawy o zasiłkach rodzinnych, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, ustawy o systemie oświaty oraz innych,
2. Podejmowanie kompleksowych działań na rzecz zmiany postaw klientów, zwiększania ich aktywności i współuczestniczenia w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych;
3. Realizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Ustrzyki Dolne na lata 2023-2032,
4. Wdrożenie Gminnego Programu Wspierania Rodzin w Gminie Ustrzyki Dolne na lata 2024-2026,
5. Wdrożenie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej w Gminie Ustrzyki Dolne na lata 2024-2030;
6. Realizację Programu działań na rzecz seniorów na lata 2018-2025 „Gmina Ustrzyki Dolne seniorom”,
7. Prowadzenie ośrodków wsparcia dla osób starszych tj. Dziennego Domu „Senior+” oraz Dziennego Domu Pomocy „Akademia Bieszczadzkiego Seniora”,
8. Realizacja Programów Ministerialnych:
 - „Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością”,
 - „Opieka wytchnieniowa”,
 - „Korpus wsparcia seniorów”,
9. Realizację gminnych programów skierowanych na rozwiązywanie problemów społecznych (profilaktyka i przeciwdziałanie alkoholizmowi, przeciwdziałanie narkomanii),
10. Prowadzenie elastycznej polityki kadrowej służącej utrzymaniu dobrej jakości obsługi klientów oraz prawidłowej realizacji zadań, obejmującej m.in.

³² Opracowała: Iwona Szwarc

dostosowanie zatrudnienia do występujących potrzeb, wdrażanie systemu szkolenia i doksztalcania pracowników,

11. Zwiększanie współpracy z innymi podmiotami na poziomie lokalnym,

12. Monitorowanie funkcjonowania jednostki,

13. Dokonywanie ewaluacji pracy jednostki.

Tut. Ośrodek wskazuje na następujące potrzeby:

Do prawidłowej i efektywnej realizacji zadań zasadne jest:

- zabezpieczenie większych środków finansowych na realizację zadania własnego o charakterze obowiązkowym tj. kierowanie do domów pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca naszej gminy,
- zabezpieczenie w budżecie gminy większych środków na usługi opiekuńcze,
- zatrudnienie dodatkowej osoby ds. kadrowych w związku z dużą liczbą osób zatrudnionych w Ośrodku (na koniec 2023 r. Ośrodek zatrudniał łącznie 30 osób) oraz rosnącą liczbą osób zatrudnionych na umowę zlecenie (na przestrzeni roku 2023 tut. Ośrodek zatrudniał 28 osób głównie związane to było z realizacją dodatkowych programów),
- modernizacja sieci teleinformatycznej i prądowej,
- modernizacja sprzętu komputerowego w celu dostosowania do wymagań systemowych,
- usunięcie barier architektonicznych przed Ośrodkiem oraz dostosowanie pomieszczeń Ośrodka do potrzeb osób o szczególnych potrzebach.